

V I E N Y B Ė

71 M. 15 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. BALANDŽIO (APRIL) 10 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

AMERIKA SIUNČIA BALIONUS SU VABALAIS Į LIETUVĄ...

Nežino kur dėti atomines atmatas

Kur dėti atomines atmatas? Tai klausimas, dėl kurio dabar susirūpinę Amerikos atominės energijos komisijos nariai.

Pagal eksperto Liebermanno nuomonę, kiekvienas uranumo gramas, "sudegintas" reaktoriuje, pagamina 5 galionus atmatų, dar stipriai radioaktyvinių ir pavojingų žmonėms. Šios atmatos turi būti sudėtos į hermetiškai uždaromas dėžes ir paslėptos porai šimtų metų, kol radioaktyvumas išnyks.

Kadangi netrukus Amerikos reaktoriai pagamins per dieną po 20 svarų atominių atmatų, anglai - 50 svarų, tai per metus susidarys apie 9 tonai medžiagos, kurią reikės paslėpti ilgam laikui.

Bet kur paslėpti?

Šiuo metu atmatos, uždarytos hermetiškuose induose, metamos į jūrą, bet yra pavojaus, kad indas ilgai gali suirti ir tuo būdu atmatos užnuodys žuvis, o per jas ir žmones. Toks pat pavojus yra įkasant į žemę, nes gali užnuodinti vandenį.

Tinamiausia vieta būtų Juodoji jūra, kurios gelmių vanduo iškyla į paviršių tik po 2,500 metų. Bet... reikia gauti Rusijos, Turkijos, Bulgarijos ir Rumunijos sutikimą, kad Juodasis jūras būtų galima paversti tarptautine atmatų vieta.

Amerikiečiai ekspertai mano, kad geriausia būtų atmatas su raketomis pasiųsti į mėnulį.

● Pasakiškai turtingas vienos musulmonų sektos dvasios vadovas Aga Khan Prancūzijos Rivieroje esąs prie mirties.

Dr. A. Gerutis, ilgametis Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos pareigūnas, dabartinis Lietuvos Diplomatinės Šešė patarėjas, neseniai atvyko iš Šveicarijos ir ta proga lankėsi Vienybės redakcijoje. Svečias Amerikoje viešės apie tris mėnesius ir žada aplankyti visas didesnes mūsų kolonijas. - Vienybės nuotrauka

NATO YRA DEMOKRATINĖ SAJUNGA

Šiaurės Atlanto organizacija, kuriai praėjusią savaitę sukako aštuoneri metai, viena būdingiausių yra jos karinės vadovybės struktūra. Ji pasižymi dviem ryškiais bruožais: glaudžiu sudėtinų elementų suderinimu ir balansuotu vadovybės kontrolės-pasiskirstymu.

Glaudų suderinimą vaiduoja faktas, kad vyriaus-

siame NATO štabe, Prancūzijoje, drauge dirba visų NATO kraštų karininkai, kaip vienas vienetas, planuodami bendrą gynybinę strategiją. Balansuotas NATO vadovybės pasiskirstymas padarytas, atsižvelgiant į visų narių specialius regionalinius interesus. Kiekviena valstybė užima bent vieną atsakingą vietą vadovybėje,

bet žiūrime, kad nė vienas narys neturėtų valdžioje persvaros.

Šia prasme NATO yra demokratinė karinė sąjunga.

Kai NATO buvo įkurtas buvo abejojama ar galės jis dirbti dėl tautybių mišrumo. Sunkumų buvo ir tebėra, bet didžiausios

Tesinys 4 psl.

Ir vėl sovietų spauda skelbia, kad Amerika vėdanti bakteriologinį karą prieš komunistines valstybes.

Pirmą kartą šie kaltinimai sovietų spaudoje pasirodė Korėjos karo metu. Net amerikiečiai kariai, patekę komunistams į nelaisvę Korėjoje, būdavo verčiami pasirašyti, kad Amerika ištikrųjų vartoja mikrobus kare su komunistais...

Paskiau sovietų spauda pradėjo triukšmauti dėl tų "laisvės balionų". Girdi, šiais balionais Amerika siunčianti pavojingus augalus vabalus.

Keletą metų apie "bakteriologinį karą" sovietų spauda tylėjo.

Dabar štai Komsomolskaja Pravda paskelbė sensaciją:

Netoli Vilniaus, viename kolektyviniame ūkyje, nusileidęs balionas iš vakarų...

Sovietų laikraštis teigia, kad tame balione buvo rasta "agrikultūrinių parazitų."

Kitais žodžiais, Amerika užleido vabalais rusų okupuotą Lietuvą...

Bet Komsomolskaja Pravda - ne juokų laikraštis. Jis visu rimtumu tvirtina skelbiamos žinios tikrumą. Girdi, nesunku sugauti nusileidusį balioną, bet tikrai neįmanoma sugauti tų pavojingų keleivių. O tie parazitai, anot laikraščio, gali padaryti daug nuostolio.

Pagaliau laikraštis ragina sovietų žmones neatlaidžiai budėti ir saugotis tų "pavojingų keleivių iš vakarų".

● Atominiai inžinieriai tvirtina, kad Niagara elektros jėgainė būsimi saugi nuo atominėmis priemonėmis gaminamos elektros konkurencijos iki 1987 m.

LAIŠKAI

Pasitarimai dėl vienybės

Visuomenę pasiekė džiugi žinia, kad atgijo kalbos dėl mūsų politinės veiklos vienybės. Konkrečiai, Vlikas kviečia Lietuvos Frontą, Laisvės Kovotojus, Rezistentus, ir Tautininkus grįžti į Vliką ir vėl įsijungti į vieningą politinį darbą. Tai yra džiaugsminga žinia, nes mūsų visuomenė šiuo metu yra labai nusivylusi mūsų politinių veiksmų nesantaikomis ir barniais, kas labai trukdo Lietuvos laisvinimo darbą.

Reikia pripažinti, kad šiuo metu Vlikas yra krizėje. Dabartiniai Vliko nariai ir pagrindiniai veikėjai yra vyrai, kurie daug nusipelnę ir pasidarbavę Lietuvos reikalams. Bet jų vidutinis amžius yra netoli 70 metų, ir aišku, jų fizinės jėgos ir galimybės yra mažesnės, negu jaunesnių žmonių. Todėl yra būtina, kad į Vliką sugrįžtų jaunesnės grupės ir jaunesni žmonės, kurie atneštų naujos energijos ir naujos dvasios. Jeigu jie nesugrįš į Vliką, jo veikla bus neefektinga ir su laiku Vlikas visai nustos vaidinti didesnę vaidmenį. Tai būtų didelė žala Lietuvos laisvinimo darbui, nes Vlikas yra institucija gimusi okupacijos metu, jis turi rezistencinės kovos tradicijas, ir krašte yra žinomas kaip bendras vieningas laisvųjų lietuvių kovos vienas. Mūsų visų bendras reikalas yra turėti ir remti tokią vieningą politinę organizaciją, gi bolševikų tikslas yra tokią organizaciją sugriauti.

Lietuvių Frontas Vlike nedalyvauja, bet tai yra plati srovė, kuri turi daug gražių tradicijų ir yra daug pasitamavusi laisvinimo reikalams. Jos nariai yra pačiame savo amžiaus stiprume, jų tarpe yra daug energingų kultūrininkų, politikų ir profesinių žmonių. Jų dalyvavimas vieningame politiniame darbe yra būtinas mūsų laisvinimo darbui. Visuomenė iki šiol yra nesuprantama, kodėl Lietuvos Fronto vadovybė kratosi tos pareigos ir atsakomybės. Dabartinėje padėtyje Lietuvos Fronto jėgos ir energijos lieka neišnaudotos, ir jeigu taip tęsis, Lietuvos Frontas nustos visų tų nuopelnų ir pasitikejimų, kuriuos jis yra įgijęs visuomenės tarpe nuo 1941 metų sukilimo laikų. Jeigu gi Lietuvos Fronto vadovybė yra užsigavusi dėl pirmųjų Vliko narių elgesio, būtų laikas tas asmenines ambicijas užmiršti ir pradėti galvoti valstybės vyrų mastu.

Visos srovės, kurios šiuo metu sudaro Lietuvos Nepriklausomybės Talką, turi savo tarpe daug jaunų, energingų ir Lietuvos reikalams pasitamavusių vyrų. Jie yra pačiame savo amžiaus stiprume, ir jų dalyvavimas Vlike yra būtinas, jeigu Vlikas nori tapti efektinga ir kovojančia Lietuvos laisvinimo organizacija. Mūsų plačiajai visuomenei yra nesuprantama, kodėl LN Talkos grupės nenori jungtis į vieningą

darbą. Juk LN Talkos dviejų metų egzistencija parodė, kad jie, separatiniai veikdami, nepasiekė didelių rezultatų ir neišpildė savo skambių pažadų, kuriuos buvo paskelbę, steigdami Lietuvos Nepriklausomybės Talką. Jeigu LN Talkos grupės ir toliau ves grynai separatistinę veiklą, jų reikšmė ir svoris mūsų visuomenėje mažės, ir tai dar daugiau gilins tą nereikalingą spragą, kuri dabar susidarė mūsų visuomenėje. Todėl tenka tik laukti, kad Tautininkų Sąjūdžio, Laisvės Kovotojų ir Rezistentų Santarvės vadovybės peržiūrės savo pirmąjį sprendimą ir vėl įsijungs į bendrą laisvinimo organizaciją -- Vyriausią Lietuvos Išlaivinimo Komitetą.

Kas liečia dabartines pagrindines Vliko sroves -- reikėtų linkėti, kad tų partijų veikėjai irgi peržiūrėtų kaikuriuos savo nusistatymus. Mūsų visuomenė giliai supranta ir yra dekinga už tų vyrų nuopelnus Lietuvos laisvinimui, bet daug kas visuomenėje galvoja, kad atėjo laikas jaunesniems žmonėms perimti viso laisvinimo darbo našumą. Jaunesnės srovės ir jų veikėjai nori ir toliau naudotis mūsų senesniųjų veikėjų patarimais ir patyrimais, kuriuos jie yra įgiję per savo ilgą politinį veikimą. Bet būtų gera, kad senesnieji veikėjai rodytų mažiau užsispyrimo ir ambicijų santykiuose su jaunesniais veikėjais ir jų grupėmis.

Visuomenė su dideliu įdomumu ir simpatija seks šiuos naujus pasitarimus dėl vienybės. Visuomenė tiki, kad tie pasitarimai prives prie sėkmingos pabaigos. Jeigu tačiau ir šiuo sykiu nepasisektų atstatyti vienybės, tai būtų didelis smūgis mūsų laisvinimo darbe, ir tuo pasinaudotų Lietuvos okupantai. Jie galėtų paskelbti kad laisvieji lietuviai galutinai susiskaldę ir susikivirčiję, gi tauta, nežinodama tikros padėties, galėtų tuo patikėti, kas labai pakirstų patriotinę dvasią. Galutinas susitarimas tarp mūsų veikėjų yra būtina reikalingas ir jiems patiems, nes jeigu jie ir šį sykį nesutartų, tai parodytų, kad jie nesugeba valstybiškai galvoti tautinės krizės laikais. Tuo atveju jų svoris ir prestižas labai nukentėtų mūsų visuomenės tarpe, nežiūrint kokiai partijai ar srovei jie atstovautų.

Dr. J. Budzeika
New York, N. Y.

AR KEISTI TAUTOS HIMNĄ?

Kartais vienas kitas laikraštis, pavyzdžiui savaitraštis Garsas, parašo, kad girdi esą reikalinga „pataisyti“ Tautos Himną, keičiant tą ar kitą jo žodį ar pan. Net ir ALRKF suvažiavime Bostone atsirado tokių veikėjų norinčių Himną „taisyti“...

Bet gi mes esame tie, kurie mylėdami savo Tėvynę, mylime ir mūsų Himną, tokį kokį jį parašė dr. Vincas Kudirka ir nie-

ko jame taisyti ar keisti nenorime. Tegeidžiame, kad tik jį saisi laisvai skambėtų mūsų visoje laisvoje Tėvynėje. Ir kad mūsų sesės ir broliai lietuviai eity to Himno nurodytais keilais...

VI. Adomavičius
Boston, Mass.

BALFO PRAŠYMAS VELYKŲ PROGA

Vakarų Europoje likusių lietuvių dauguma yra seneliai, ligoniai, našlės su vaikais ir šiaip pakirstų jėgų žmonės. Todėl nevilties, liūdesio ir skausmo yra begalo daug.

Sovietų Rusijon ištremtieji ir pavergtoje Lietuvoje kenčiantieji skęsta taip pat skurdo mariose, be būtinai reikalingo maisto, be aprangos, be vaistų. Ateina pavasaris, lankos ir laukai pasipuoš rūbu žaliu, tik tremtinio dalia liks ta pati -- be namų, be jėgų, be vilties.

Artinasi šv. Velykos ir ta proga BALFO Centro Valdyba nutarė kreiptis į visus laisvame pasaulyje gyvenančius lietuvius ir prašyti aukos vargstančių mūsų tautiečių gelbėjimui. Pasistenkim, kad Velykų ryto ramybė ateitų visiems, laisviems ir pavergtiems, pastoviai gyvenantiems ir tremties vargus kenčiantiems.

Padarykim, kad Velykų šventėse prašvystų tremtinio niurus kampelis, kad jis alkio nejaustų, kad vaikučiai bent po vieną margutį turėtų. Aukokime Velykų proga BALFui, kad jis galėtų sušelpiti bent tuos, kurie be mūsų pagalbos negali išsilaikyti. Neprašome didelių aukų, bet prašome aukoti visų. Atlikime Velykinio gailėstingumo pareigą savo artimui.

BALFO Centras
105 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

TAIP KALBA PAVASARIS

O kartu su juo ir tavo širdis, kuri Tau sako: Nepalik manęs nepalik be knygų ir jų meilės, be kurios gyventi aš negaliu. Nepraleisk progos, duodančios Tau 4 dideles knygas tik už \$5.00! Tuoj kišk penkinukę į voką ir siųsk. Šita auksinė proga yra paskutinė, nes knygos jau visai baigiasi.

SAULĖS RŪSTYBE (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 psl. Kaina \$3.00.

CHICAGOS ŠEŠĖLIAI -- žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 puslapiai. Kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies ir juos tikrai paž

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl. Iliustruota. Kaina \$4.00.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 puslapiai, kieti viršeliai. Kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygu, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00. Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

JONO ANDRULIO GAMYBOS

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Savo skoniu ir kokybe yra žinomi Amerikoje ir Kanadoje
MICHIGAN FARM CHEESE & DAIRY, INC.
Fountain, Michigan

Aptarnavimui ir informacijai rytinėse valstybėse prašoma kreiptis:

PETER LISAVSKAS, 64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y. TEL. TW 4-8087

SAVAITĖ PASAULYJE

● Viceprezidentas Nixonas, grįžęs iš kelionės po Afriką, padarė pranešimą kuriame raginama Amerikos vyriausybė ir privati fondai padėti "juodojo kontinento" gyventojams pakelti ekonominio gyvenimo standartą ir kovoti su komunizmu.

● Iš Washingtono pranešama, kad pirmieji žmogaus rankų gamybos mėnuliai arba satelitai bus paleisti aplink žemės rutulį ateinančių metų pradžioje.

● Jordano premjeras Nabulsi pareiškė, kad santykiuose su Sovietų Sąjunga ir Jungtinėmis Valstybėmis, Jordanas būsiąs "pozityviai neutralus". Kai dėl Eisenhowerio doktrinos, tai Nabulsi paklausė: "Ar Dievas jį siunčia mums kaip naują pranašą?"

● Vokiečių mokslininkai gamina radijo kontroliuojamas raketas, aprūpintas meteorologiniais instrumentais, kurios pakils 160,000 pėdų į erdvę ir paskiau sugrįš į tą pačią

vietą, iš kur buvo paleistos.

● Sovietų ambasadorius Izraeliui, Abramovas, kuris buvo atšauktas į Maskvą praeitų metų lapkričio mėnesį, grįžo į savo vietą.

● Kipro salos arkivyskupas Makarios, po 13 mėnesių tremties Indijos vandenyno saloje, vyksta į Atėnus. Britai neleido jam grįžti į Kiprą.

● Praeitą pirmadienį Prancūzijos Respublika karališkai priėmė Anglijos karalienę Elzbietą II ir jos vyrą, Edinburgho kunigaikštį. Šis sutikimas Paryžiui kaštavo pusę milijono dolerių. "Prancūzams labai patinka svietimi karaliai", šia proga rašo vienas Londono laikraštis.

● Premjero Nehru potvarkiu, Indijoje įvedamas naujas kalendorius, pagal kurį visoje šalyje bus sutinkami nauji metai kovo 22 d. Gregorijaus kalendorius Indijoje taip pat naudojamas.

Rimtas pokalbis Neo-Lithuania Korp. "tradicinio alučio" metu. Iš kairės į dešinę: S. Kontrimas, senas Neo-Lithuania Korp. mecenatas Pr. Narvydas, L. Virbickas ir D. Penikas.

- Vienybės nuotrauka

SPAUDOS NEPALAIKYMŲ PRIEŽASTYS

Nelaiminga ta lietuviškoji visuomenė užsieniuose. Ji vis kultūrininkų puolama, kaip nepalaikanti lietuviškos knygos. Štai, praeitais metais išleista net 130 naujų knygų, kai tuo tarpu jų pareikalavimas kritęs net 2/3.

Imant dėmesin statistinius duomenis — baisūs rezultatai, bet, apsvarsčius reikalą realiai ir bešališkai, lietuviškoji visuomenė šiuo atveju visiškai nekalta. Realioji pusė rodo, kad mūsų leidyklos, kasmet išleidamos po 130 knygų, per keletą metų lengvai užpildytų visų Lietuvoje buvusių dvarų bibliotekas vien savosios kalbos knygomis; o kur dar inteligentiškasis sluogsnis, dirbęs kabinetuose, laboratorijose bei raštinėse? Taigi, buvusios nepriklausomybės sąlygose, atrodo, lietuviškai knygai skursti nereikėtų. Tačiau tremties sąlygose, neturint dvarų, ne inteligentiškojo sluogsnio (iš mūsų inteligentijos, gal tik 1% tedirba „baltakalnieriškus“ dar-

bus), jokių būdu neįmanoma atsverti lietuviškosios knygos praeities gėrbūvio. Nebent kiekvienas tremtinys turėtų dvaro biblioteką. Žinoma, jis tų knygų vistiek neskaitytų, nes fiziniam darbininkui nėra tam laiko nei energijos, pagaliau, nei naudos. Bet tos knygos vistiek trūnytų spintose tik kaip palaikomos...

Tai taip atrodytų grynai šališkas tokios padėties įvertinimas. Gi, teisingai ir bešališkai kalbant, tektų pripažinti, kad tokiu būdu ne lietuviškoji knyga (literatūrinės naudos prasme) būtų palaikoma, bet leidyklos ir, iš dalies autoriai, nes tik pastaruosius konkrečiai bei apčiuopiama nauda tešildytų. O visi kiti pažemintieji ir nuskriaustieji, atvykę čia sukurti tikrai savo gyvenimo sauleleidį, neilgai savo prakaitu apmokėtomis kažkieno prisiminimų pasakelėmis (1 tokia knyga — 1 dienos uždėdarbis) džiaugtųsi.

Pirkimas knygos tik tam, kad ją palaikyti, kaip nenaudojamą daiktą — iš prievartos, be susidomėjimo jos turiniu — jokios naudos išblaškytai tautai neduoda.

Dabartinėje mūsų literatūroje tauta turėtų rasti save ir savo ateities problemas. Arčiausias kelias — per scenos mėgėjų sambūrius lietuviškose kolonijose. Scenos veikaluose turėtų būti iškelta mūsų tautos smegenų dramatinė tremties padėtis, vystoma realus galvojimas esamose sąlygose: ugdoma vispasiškas sumanumas, atsargumas, principinis patvarumas, lietuviškos vienybės siekimas ir visos bendrosios bei visuomeniškosios dorybės. Tas pat turėtų būti ir kitokio žanro veikaluose, specialiųjų mokslų bei didaktinio pobūdžio literatūroje.

Rimtesnių firmų vadovybės, kritus gaminių paklausai, nepasitenkina vien išpardavimų vajais bei agentūriniais spaudimais į pirkėjus, bet, visa tai išbandę, jieško priežasties savo gaminių kokybėje. Tai yra ta pati formulė ir lietuviškosios knygos rinkai, kurią kantriai

pritaikius, būtų galima siekti tiek visuomenės susidomėjimą savąja knyga pagyvinti, jeigu nebūtų aukščiau paminėtų techniškių kliūčių patiems skaitytojams tas knygas skaityti.

Alfonsas Giedraitis

BULGANINAS: Jūs, danai, negąsdinkite manęs ten...

● Maskvos radijas sako, kad premjeras Bulganinas savo notoje dėl NATO bazių negrūmojęs nei Norvegijai nei Danijai. "Sovietų Sąjunga yra toli nuo noro kam nors grumoti", radijas sako.

● Sovietų prekybos unijos organas Trud ragina šaukti pasaulinę ūkio konferenciją.

● Šią savaitę prasideda normalus prekybos laivų plaukiojimas Suez'o kanalu.

● Jungtinių Tautų psekretorius Bunche pareiškė, kad Vidurio Rytų padėtis "tebėra pavojinga, bet ne be viltiška."

● Kambodijos saugumo pareigūnai konfiskavo daug komunistinio turinio knygų, ir uždarė tris kinų mokyklas, kur ta literatūra buvo rasta. Be to, uždarytas vienas komunistų kinų kalba leidžiamas laikraštis.

APAČIOJE: Praeitą šeštadienį, balandžio 6 d., Lietuvių Piliečių Klube, Brooklyne, įvyko Neo-Lithuania Korp. "tradicinis alutis", kuriame dalyvavo daug uniformuotų narių ir svečių. Čia matomi: konsulas V. Stašinskas, Ald. Mackevičienė, Gen. Kons. J. Budrys, Neo-Lithuania Korp. pirmininkas dr. E. Noakas (stovi), svečias iš Europos, dr. A. Gerutis, Rastenai, Sirusai, vicekonsulas A. Simutis su žmona, Gražina Siliūnienė ir kt. (žiūr. kitur)

- Vienybės nuotrauka

Dabar

Washingtono vyriausybės sluogsniuose rūpinama dėl britų sumanymo reformuoti savo salų ir kolonijų tvybą.

Amerikos generolai, kaip Taylor ir kiti, dar tik svajoja apie atominę armiją, o jau britai išleido "altą knygą", kurioje parodoma, kas norima daryti.

Tai drastiškos reformos, kurios negalės neturėti įtakos ir kitoms valstybėms.

Britai planuoja sumažinti savo armiją iki 350,000 vyrų, panaikinti karo laivyną, o 1960 metais -- ir pati privalomos karinės tarnybos įstatymą.

Žodžiu, savo gynybą britai nori perorganizuoti branduolinių arba atominių ir vandenilinių ginklų pagalba.

☆

Dabar, kai jau paskutinė "gatvės geležinkelio" linija New Yorke palaidota, įdomu prisiminti jos pradžią.

Šio šimtmečio pradžioje, kai New Yorko gyventojai dar važinėdavo "arkliniais tramvajais", panašiais į buvusią Kauno konkę, kurią amerikiečiai vadindavo "skunke", Brooklyne buvo įsteigta elektros tramvajų bendrovė -- Brooklyn Rapid Transit Company -- su New Yorko miestu pasirašiusi nuomos sutartį 999 metams...

Tik pagalvokite: tūkstantis metų be 365 dienų...

Bet štai praeina kelios dešimtys metų, ir bendrovė, pretendavusi gyventi Egipto piramidės amžių, išnyksta, kaip dūmas.

Nelyginams Hitleris, kūręs tūkstančio metų reichą...

☆

Jeigu jūs nežinote, kodėl dabar Vlika krizė, kreipkitės į Lietuvos Fronto bičiulius -- jie pasakys.

Patys pirmieji Vlikui uždainavę "eisim, broleliai, namo, namo", bičiuliai savo biuletenyje dabar rašo:

"Nutrukus Laisvosios Europos Komiteto paramai Vlikui, labai susiaurėjo Vliko veiklos galimybės. Vaidylai pritapę prie Olio, ir Alto parama pasidarė neaiški. Tuo būdu, greta Vliko politinės krizės, greta vlikinių grupių nepajėgumo sudaryti Vykdomąją tarybą, pastaruoju metu dar prisidėjo ir piniginės problemos."

Taip dėsto dėdė Brazaitis. Bet jeigu jūs atidžiau palukštensite jo sakinių konstrukciją -- pamatysite, kad tikroji Vliko krizės priežastis yra pinigai ir tik pinigai.

☆

Vlikas, kuriam dabar trūksta pinigų, savo laiku buvo labai mandagiai išpėtas:

"Pinigų netruks, tik būkite vieningi."

Bet su Vliku įvyko taip, kaip su tuo lietuviškos kaimo ūkininku, priėmusiu Dievą į nakvynę...

Darbas, kurį tu iš ryto atsikėlęs pradėsi dirbti, bus tau labai sėkmingas, dėkodamas jam, tam ūkininkui, kalbėjo Dievas keleivio pavidale.

Todėl ūkininkas nutarė savo dienos darbą pradėti nuo pinigų skaitymo.

Ir Dievas žino, kiek jis būtų jų priskaitęs, jeigu ne "skubus reikalas" už kluono...

Vliko ūkininkai, kurie tebegolinėja po savo partijų pakluones, dabar gali muštis į krūtinę --

"Mano klumpė, mano klumpė, mano didžiausia klumpė."

JUOZAS TYSLIAVA

PAVĖLUOTI GINČAI DEL...

Jau pats faktas, kad dar ir dabar, po 8 metų nuo įsikūrimo Amerikoje, garsiai ginčijamasi apie Bendruomenės reikalingumą, rodo, kad visi bandymai sukurti tokią Bendruomenę, kokia buvo sugalvota sėdint dar Vokietijos DP stovyklose, nedavė rezultatų. Jei Bendruomenės organizavimas dar ir dabar kai kur yra popierinis, tai, atrodo, yra bergždžias šūkavimas tų, kurie tiki tą fantastinį planą įgyvendinti, žinant gerai dabartines nuotaikas ir realias Amerikos gyvenimo sąlygas. Nėra jokių duomenų, kad kas nors šioje srityje pagerės, jei nepablogės, tad belieka tik, kaip teisingai V. Meškauskas yra pastebėjęs, keliems entuziastams sukauti, eikvoti laiką ir energiją, gi tos Bendruomenės, kaip nebuvo taip ir nėra. Ne dėl to, kad pati Bendruomenės idėja būtų bloga, ar kas iš principo kliūdytų organizatorių pastangas. Ne. Nepasisekimo priežastis glūdi nenorėjime matyti tų nepereinamų kliūčių, kurios buvo rastos Amerikos kontinente.

Ir tame klausime nėra Bendruomenės priešininkų ir šalininkų, kaip pastarųjų klaidingai yra aiškinama. Yra tik realiai žiūrintieji į gyvenimo sąlygas ir svajotojai, dažnai per jėgą stengdamiesi įpiršti neįgyvendinamas mintis.

Kai iš Vokietijos tremtiniai išibarbė į visas pasaulio šalis, visur, be jokio išsakymo iš aukščiau, pradėjo kurtis tremtinių draugijos, sąjungos, kurios kitur sėkmingai vei-

HENRIKAS ŽEMELIS

kia ir dabar, nudurbdamos didelį kultūrinį ir lietuviybės išlaikymo darbą. Panašiu keliu organizacinis darbas prasidėjo ir Amerikoje ir čia tremtinių d-jos parodė didelį aktyvumą, bet, štai, gerokai pavėlavus, ateina parėdymai iš aukščiau su naujais iškeptais Bendruomenės įstatais -- likviduoti tremtinių d-jas ir pradėti kurti Amerikos lietuvių bendruomenę.

Tas likvidavimas ir privedė prie to, kad šiandien neturime nei tremtinių d-jų, nei Amer. liet. Bendruomenės. Ir tik todėl, kad tie Bendruomenės teoretikai nenorėjo matyti tų organizacinių skirtumų, kurie yra pvz.: Anglijoje, Kanadoje, Australijoje ir čia Amerikoje, kur dešimtmečiais gyvena seni lietuviai su savo gausiomis draugijomis, parapijomis, laikraščiais ir t.t. Taip pat reikia neužmiršti, kad tarp tremtinių ir seniau gyvenančių atelvių neišvengiamai atsirado nuomonių skirtumai, kurie kaip tik buvo priešingi Bendruomenės idėjai.

Todėl, atrodė, teliko vienas kelias: ar įsijungti į čia esamas organizacijas, ar turėti savas organizacijas, kaip natūraliu keliu ir buvo atsiradusios tremtinių d-jos. Deja nė vienas iš tų kelių nebuvo panaudotas, tai, va, ir susilaukėme tokios padėties, kada vis ginčijamės dėl Bendruomenės reikalingumo ir skirstomės jos "priešais" ar "šalininkais".

Prezidentas Eisenhoweris NATO sukakties proga pareiškė, kad šios organizacijos nariai sukūrė ginamąjį skydą, kuris tampa stambiuoju veiksmu taikai Europoje.

Dabar NATO valstybių bendradarbiavimas praplečiamas į ekonominę, socialinę ir kultūrinę sritis.

• Nežiūrint komunistų ir jų spaudos opozicijos, privačių parduotuvių skaičius Lenkijoje, ypač Varšuvoje, vis didėja.

• Katalikų Universitetas Liubline, turi finansinių sunkumų.

Lietuvių organizacinė padėtis Amerikos kontinente nėra šviesi. Imkime pvz. senų lietuvių organizacijas -- jos merdi, nariai sensta ir yra pavojus kai kurių pašalpiųjų d-jų santaupomis pereiti į svetimas rankas. Buvę tremtiniai vėl pasiskirstė kur kas sau. Aktyvesnieji dar partizaniškai juda, o kiti iš viso moja ranka į bet kokią lietuvišką veiklą, ir kaip A. Nasvytis tvirtina, apie 40% visų tremtinių nepriklauso jokiai organizacijai. Jeigu dar pridėti liguistišką politinį pasiskirstymą ir neatsisakymą senu mastu matuoti dabartinį gyvenimą, tai bet kokioms bendrom pastangoms sąlygos yra labai nepalankios.

A. Nasvytis, kuris neseniai šioje vietoje gynė Bendruomenės idėją, teoretiskai pateikė įdomių minčių, su kuriomis galima sutikti, ar ne, bet, kaip aš jau pradžioje pažymėjau, kad ir logiškiausiai pagrįsti išvedžiojimai kartais atsimuša į nepereinamą tikrovės sieną. Tačiau su vienu A. N. tvirtinimu nenorėčiau sutikti. Jis sako, kad politinis pasiskirstymas "privedė ir mus prie liepto galo, kada kai kurios grupės randa reikalo atskirai rengti oficialius Vasario 16 minėjimus".

Galima pilnai sutikti, kad nusipolitikavimas yra priėjęs liepto galo, bet tik ne dėl to, kad kai kas ruošia atskirus Vasario 16 minėjimus. Kad tik tų minėjimų kiekviena organizacija daugiau ruošų, daugiau mus sąmonintų ir primintų kitiems padarytą Lietuvai skriaudą. Kaip lygiai juokinga ir naiviai atrodė, kai pereitą vasarą kai kuri partinė spauda ir "washingtoniškieji" protestavo ir visai kludė kultūrinį lietuvių pasirodymą Washingtone, kuris, kaip žinome, praėjo dideliu pasisekimu ir atnešė Lietuvai daug naujos kultūrinėje propagandoje.

Tie protestai ir trukdymai yra aiškus mūsų politinio nesubrendimo pavyzdys ir aš nemanyčiau, kad Bendruomenėi būtų pakeliui su tais, kurie nori kiekvieną sveiką iniciatyvą užgniaužti, o ne priešingai -- ją puoselėti, remti ir visai padėti.

NATO...

Tęsinys iš 1 psl.

kliūtys nugalėtos ir NATO subrendo.

NATO gimė po to, kai sovietų kariuomenė mėgino užblokuoti Berlyną, po to, kai komunistai nuvertė valdžią Čekoslovakijoje ir laisviesiems Europos žmonėms pasidarė aišku, kad Maskva stiprina karines pajėgas ne apsigynimo ir taikos labui. Valstybės, kurioms gresė sovietų agresija, pradėjo telkti savo gynybą.

MOTERŲ VAIDMUO 1831 METŲ SUKILIME

V. SRUOGIENĖ

Moterų vaidmuo sukilime buvo nepaprastai didelis. Jausmingos, pagal epochos dvasią, dažnai egzaltuotos, karštos patriotės, jos buvo faktinės veiklos įkvėpėjos. Tai jos kalbino savo vyrus, brolius ir sūnus nebijoti sukilti prieš galingąjį priešą ir vartyti jį lauk iš Lietuvos. Jos ėjo ryšininkų, pasiuntinių, tarpininkų pavojaingas pareigas, maitino, slėpė partizanus, slaugė sužeistuosius, lydėjo su paguodos žodžiu ir dovana tremiamuosius į kalėjimą ar į Sibirą, o mirusius į amžino poilsio vietą.

Tai ne tiesa, kad vien dvarininkės veikliai dalyvavo sukilime, priešingai, labai dažnai ir valstietės gyvai reikėsi. Plačiai sklido garsas, kad rusus išvairius būsianti panaikinta baudžiava, tad valstiečiai noromys patys griebsi ginklo ir globojo sukilėlius, dalindavosi su jais paskutiniu duonos kąšniu, neimdami jokio atlyginimo. O kai į Lietuvą įžengė reguliarioji lenkų kariuomenė iš anapus Nemuno, kur, kaip žmonės girdėjo jau nebebuvo baudžiavos, nespėdavo dar patrankos nutilti po mūšio, kai apylinkės kaimietės kovos lauke drąsiai slaugė sužeistuosius, nešė jiems pavalgyti ir atsigerti, slėpė juos savo trobose, nepaisydamos pavojaus joms pačioms. Juk tai nebuvo pavieniai atsitikimai, kada rusai už sukilėlių globą degino ištisus kaimus drauge su gyvuliais ir žmonėmis... **Tos visos moterys -- tai tyliosios herojės, kurių nė vardo neišlaikė istorija, bet kurios nuoširdžiai dirbo, padėjo partizanams ir savo kilnius tėvynės meilės jausmus perliejo savo vaikams iš kartos į kartą.**

Tačiau keletą moterų vardus žinome ir iki šiol su gilia pagarba jas minime. Tai buvo jaunos mergaitės, kurios gražiausių jausmų vedamos drąsiai stojo į kovą ir drauge su savo broliais ryžosi vyti įkyrėjus maskolius iš Lietuvos.

Didžiausio garso yra įgijusi Lietuvos Jeanne d'Arc -- Emilija Platerytė. Tai toli gražu nebuvo paprasta nuotykių jieškotoja, bet šviesi, deganti Lietuvos ir jos liaudies meilės liepsna, ranga siela, nebijojusi ir vargo, jokios aukos. Kad ir užaugusi prabangoje aristokratų, grafų Platerių salonuose, ji nebuvo išpaikyta ir iš pat vaikystės laimės nepažino. Kai ji buvo vos 9 metų amžiaus, jos tėvai išsiskyrė, ir ji gyveno su motina pas gimines, Linksnos dvare, netoli Daugpilio (Latvijoje). Giliai prislėgta tėvų nesantaikos, ji nemėgo pasilinksminimų, bet daug skaitė, rimtai studijavo. Anų laikų romantinė literatūra ir knygos, keliančios socialines problemas, buvo ją giliai paveikusios. Ji mėgo matematiką ir istoriją, gilinosi į karų dalykus, buvo puiki jojike ir fechtuotoja. Visa širdimi globojo kaimo vaikus, mokė juos skaityti, rašyti, slaugė ligonius, rinko tautosaką.

Sukilimui prasidedant, ji jau buvo 25 metų amžiaus. Nesvy-

ruodama puolė į judėjimo sukūrį, organizavo Dusetų, Zarasų apylinkės partizanus ir drauge su pusbroliu Cezariu Plateriu, keliais Daugpilio puskarininkų mokyklos mokiniais patriotais ir adjutante Marija Prušinskaite sumanė paimti Daugpilio tvirtovę su ginklų sandėliu. Betgi puolimas nepavyko, sukilėliai gausaus priešo išblaškyti. Platerytė prisideda prie kito būrio, vėliau prie gen. Chlapovskio vadovaujamo I-jo Lietuvos pulko, gaudama kapitono laipsnį. Dalyvauja kautynėse ties Vilniumi, ties Pilstovėnais, Kaunu, Šiauliais. Visur aktyvi, drąsi, su ištrauktu kardu raita puldavo į kautynių sukūrį, palikdama jį tik tada, kada jame jau gulėjo žuvusiųjų lavonai. Nepaprastai greitos orientacijos, sumani, ji stebino vyrus, palaikydama jų nuotakas. Vėliau ji buvo pakelta į pulkininko laipsnį.

Emilija Platerytė

Sukilimui besibaigiant, po tragiško pasitarimo Kuršėnuose, ji su pasipiktinimu atmetė pasiūlymą drauge su vadais eiti į Prūsias:

„Laimingas kelionės! Keliaukite sau, jei norite, aš -- kol gyva kovosiu už Tėvynę!“

Pėsčia su Cezariu, Marija Rašanavičiūte ir valstiečių palydovu ji leidosi miškais į pietus, tikėdamasi prisidėti prie dar veikusių sukilėlių. Bet pakeliuj jėgos ją apleido. Žaizdotomis kojomis, su dideliu karščiu, be sąmonės, ji priglaudžiama Ablamavičių dvare Justijonave (Seinų aps., Kapčiamiesčio vals., prie Ančios ežero). Čia ji kurį laiką gyveno svetima, plėš Korovickaitės, pavarde. Nepaisant nuoširdžios globos, ji mirė 1831 m. gruodžio mėn. 31 d. Palaidota Kapčiamiesty. Vėliau giminės pastatė jai vietoj laikinojo, patvaresnį paminklą, o senąjį kryžių iškėlė į kryžkelę. Jai Adomas Mickevičius paskyrė savo eilėrašį „Pulkininko mirtis“.

Drauge su Emilija narsiai kariavo ir jos pirmoji adjutante Marija Prušinskaite. Kai 1831 m. pavasarį maskoliai išžudė Ašmenos gyventojus ir sudegino miestą, jauna mergaitė, likusi be šeimos ir be pastogės, su giliu apmaudu širdyje stojo į sukilėlių eiles. Ji žuvo kaudamasi su rusais.

Buvusi mokytoja, jauna, graži ir linksmo būdo, mėlynakė neturtinga žemaičių bajoraitė Marija Rašanavičiūte buvo ištikima Platerytės palydovė, Gelgaudo pulko leitenantė. Kartu su Emilija ji kovėsi ties Paneriais, ties Kaunu, kartu su ja paliko Kuršėnus ir vargo miškuose besislėpstydamas. Ji neapleido savo draugės, kai ši, ligos suimta, jos prašė eiti toliau kovoti, nes kiekvieno sukilėlio jėga brangi tėvynei. Tik po Emilijos mirties Marija susirado savo sužieduotą ir ištekėjusi gyveno paprūseje.

Vos šešiolikametė, dailiai nauaugusi, šviesplaukė, mėlynomis akimis, rimta ir melancholiška turtinga dvarininkaitė nuo Raseinių Antanina Tamošauskaitė pabėgo iš Kražių vienuolyno, kur ji ėjo mokslus, ir įstojo į Raseinių sukilėlių būrį. Tai buvo liepsninga patriotė amazonės siela, kaip ją vadino vienas iš atsiminimų autorių. Raita, uniformuota ir ginkluota, ji netrukus pagarsėjo savo narsumu, kaudamasi su maskoliais ties Mankūnais, ties Plembarku, Gelgaudo ir Chlapovskio kariai ją žavėjosi, kėlė jai ovacijas. Ji dalyvavo kautynėse ties Šiauliais, atsižymėjo ties Pavandene, gaudama puskarininkio antpečius. Nepaprastai kantri, ji nepaisė nuovargio, niekad nesiskundė, nors sukilėliai kentėjo didelių nepriteklius. Sukilimui besibaigiant, jai pavyko išsigelbėti kartu su Gelgaudu ir Rohlandu ji atsidūrė Prūsijoje. Vėliau ištekėjo, buvo gera žmona ir motina.

Tragiškenis buvo Vilhelmino Kasperavičiūtės likimas. Taip pat jauna, kupina entuziazmo, savęs nepaisydama, puolė į kautynių ugnį. Per nelaimingą mūšį ties Vilnium (Paneriais) ji buvo sunkiai sužeista. Mirstančią draugai įtikinėjo, kad kautynės laimėtos. Mergaitė mirė su šypsena lūpose, džiaugsmingai paaukojusi savo gyvybę Tėvynei.

Atsiminimuose minimi dar kitų moterų sukilėlių vardai. Tai -- Karvauskaitė, Matusevičiūtė, Zavadzkaitė, Lipinskaitė...

Istorinėje literatūroje taip daug yra medžiagos apie Lietuvos žmonių kovas su maskoliu okupantu, kad tik stebėtis reikia, kodėl tie faktai nepanaudojami dabar mūsų kovoje dėl laisvės. Apie tas 200 metų Lietuvos patriotų -- vyrų ir moterų -- desperatiškas ir didvyriškas kovas ir patys turėtume dažniau prisiminti ir apie jas informuoti mūsų galinguosius bičiulius, nes tai tikras ir įspūdingas argumentas bei ginklas prieš pavergusį mus priešą.

VAKAR IR RYTOJ

VYT. GEDGAUDAS

Užpraeitą savaitę New Yorke lietuviškuose veiksniuose vyko didelis susijudimas. Kai kurie veikėjai tarpusavy telefonu kalbėjosi net po porą valandų.

Iš viso to nauda tokia, kad uždirbo telefono kompanija.

Sakoma, kad "sena meilė nerūdi", taip atsitiko ir su Vliku, kuris staiga pasiilgęs tautininkų, frontininkų ir kitų, pradėjo juos gundyti grįžti atgal.

Kai talkininkus kontaktavo liaudininkų delegacija: J. Pajaujis, K. Škirpa ir A. Novickis, frontininkams akį merkė krikščionių demokratų atstovai P. Vainauskas ir S. Lūšys.

Bet jau iš pat pradžių pasikalbėjimai buvo pradėti blogai.

P. Vainauskas ir S. Lūšys bandė įtikinti frontininką J. Brazaitį, kad su LNT baigta, kad ji kapituolavo. Gi liaudininkai K. Škirpa ir kiti talkininkus įtikinėjo, kad frontininkai jau "kepurėje", kad su jais susitarta.

Deja, talkininkai ir frontininkai galėjo greit įsitikinti, jog visa tai melas.

★

Nepavykus pirmam bandymui, Vlikas sudarė naują delegaciją iš J. Kaminsko, P. Vainausko ir K. Škirpos, kuri vėl pradėjo klįbinti neįmanančių į Vliką grupių atstovų duris.

Bet ir šis bandymas nepasisekė, nes Vliko delegatai bandė tarp grupių paberti intrigas, gi šios laikėsi iš vien ir reikalavo Vliką lošti atviromis kortomis.

Visos tos derybos buvo nerimtai pradėtos ir baigtos. Reikia tik stebėtis, kad rimti vyrai dar randa laiko tokiems žaidimams.

Kur yra tikroji to subruzdymo priežastis? Dalykas visai paprastas. Vliko kasa tuščia. Bet kokia moralinė ir materialinė parama yra nutrūkusi, žmonės nebenori aukoti, matydami, kad Vlike ne rimtas laisvinimo darbas dirbamas, bet tik ginčijamasi dėl kraštui visai neįdomių dalykų. Pagaliau, Vliko pareigūnai pradėjo grįžti prie geriau apmokomo darbo.

Jei ta parama nutrūko, kalti mūsų veikėjai, sudaužę puodynę ir kiekvienas pasiimdamas po šukę. Kas gi pils į šukes? Štai kodėl dabar susirūpinta tas šukes suklijuoti.

★

Bet ar taip suklijuota puodynė ilgai laikysis? Gal geriau naują susukti?

Kad nereikėtų nė vieniems nė kitiems savo ambicijų aukoti, kodėl neįsteigti naujo organo, į kurį galėtų įeiti Vlikas, LNT ir atskirai besilaikantis Lietuvos Frontas?

Visas klausimas tik ant kokių pagrindų tą naują komitetą organizuoti? Ar leisti toms pačioms politinėms grupėms atstovauti, kurių šiandien jau prisikaitoma virš 140, ar bandyti jieškoti atsirėmimo į platesnę visuomenę, suorganizuojant tremtyje demokratiškus rinkimus?

Deja, kaip teko patirti, tokių rinkimų bijo krikščionys demokratai, socialdemokratai ir liaudininkai, save laiką tikrais demokratais...

Toks komitetas žinoma nekalbėtų visos tautos vardu, kaip dabar bando daryti Vlikas, bet balsavusiųjų tūkstančių, Lietuvos laisvės kova dar tebesidominčių lietuvių vardu.

★

Nemažai kalbų Brooklyne sukėlė staigus vieno liaudininkų veikėjo pasitraukimas iš Vliko.

Vienybės skaitytojai, tur būt, prisimena skandalą, kurį sukėlė J. Kardelio redaguojamame laikrašty Nepriklausoma Lietuva tūlas Jonas Putvyas.

Po ilgo jieškojimo liaudininkai staiga apsižiūrėjo, kad Jonas Putvyas esąs jų pačių tarpe ir visas dalykas atsidūrė partijos garbės teisme...

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

RIGOLETTO - PRADŽIA AR GALAS?

CHICAGO IR CICERO

Pirmas atsitikimas Chicagos lietuviškų parengimų istorijoje - Rigoleto operos du spektaklius Marijos mokyklos saleje buvo parduoti ne tik visi bilietai, bet net buvo susidariusi „tudoji birža“, kur, pasakojama, bilietus galima buvo gauti tik už dvigubą kainą! Toks buvo didelis susidomėjimas tais spektakliais ir tie laimingieji, kurie juos mate, nusipirkę bilietus nesigailejo.

Chicagos vyrų choras Verdi Rigoleto parodė du kartus: šeštadienį kovo 30 ir sekmadienį kovo 31. Šeštadienį titulinę Rigoleto rolę turėjo New Yorki gerai pažįstamas Algirdas Brazis. Šioje operoje jis dar kartą turėjo progos čikagiečiams parodyti savo gražų balsą, muzikalumą ir nemenkus vaidybinius gabumus. Sekmadienį tą pačią rolę turėjo vyrų choro dirigentas ir šios operos sūtytojas Vladas Baltrušaitis. Šis buvęs Vilniaus operos solistas svorio centrą perkėlė vaidybon. Ji buvo tokia gera, kad sujudino ne tik publiką, bet užkrėtė ir visą kolektyvą, visi dalyviai vaidino ir net dainavo geriau. Panašiai atsitiko ir su svarbiausia moteriška role. Šeštadienį dainavusi newyorkiečiams iš VIENYBĖS koncerto žinoma Monika Kripkauškenė pademonstravo savo vokolinius sugebėjimus, bet ne visai drąsiai jautėsi scenoje. Sekmadienį toje pačioje Gildos rolyje pasirodžiusi clevelandietė Juzė Kristolaitytė-Daugelienė turėjo silpnesnį balsą, tačiau vaidino patraukliau.

Hercogą abejus spektaklius dainavo skolinys iš broliškos Lietvių tautos Valdemars Salna, savo partiją išmokęs lietuviškai.

Tai geras dramatinis tenoras, dainavęs Rigos ir Stockholmo opereose. Scenoje jis jaučiasi nuostabiai užtikrintas ir jau vien tuo paperka žiūrovus. Gal kai kuriom vietom jo balsas buvo kiek per kietas, (norėtųsi tikėti, kad pas dabar Italijoje studijuojantį S. Baranauską jos būtų išėjusios gražiau), tačiau, aplamai imant, jis savo vaidmenį atliko be priekaišto.

Pagelbinėse rolėse itin gražiai pasirodė Stasys Citvaras (trovas Monterone), Salomėja Masvytytė-Valiukienė (čigonė Maddalena), geras buvo ir J. Maznelis (Sparafucile). Smullesnėse rolėse buvę Juozas Brazys, Julius Savrimavičius, Danutė Stankaitytė ir Elena Blandytė gražiai tiko bendram ansamblui. S. Valiukienė tuo išskirtina, kad dainavo nepaprastai aiškiai, galima buvo suprasti kiekvieną jos žodį, tai reta ypatybė mūsų dainininkų tarpe.

Vyrų choras buvo puikus, o visam spektakliui įgudusia ranga - dirigavo Aleksandras Kučiūnas. Jo orkestrą sudarė 26 muzikantai. Aišku, toks sąstas negali sudaryti tokio pat spūdžio, kaip dvigubai ar net trigubai didesnis orkestras, tačiau ir su tuo sumažintu sąsta-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tu A. Kučiūnas sugebėjo parodyti visą Verdi muzikos grožį.

...

2600 žiūrovų abiem spektakliais buvo sužavėti. Jie nesigailejo plojimų. Būdinga, kad girdėjosi tokios pastabos: „visai kaip Kaune ar Vilniuje“ ar net „geriau“. Iš to gal galima padaryti tokią išvadą: gausią publiką į šią operą sutraukė ne tiek meilė pačiai operai ar artistams bei dainininkams, kiek sentimentas Lietuvos valstybinės operos atsiminimui. Nemažas kapitalas, kurį Lietuvos Respublika išleido savo valstybinei operai puoselėti, dabar atnešė savo dividendus. Žmonės atėjo, nes jie iš Lietuvos išsivežė pažiūrą, kad opera yra, taip sakant, kultūrinės veiklos vainikas.

...

Operos pasisekimas leidžia iškelti klausimą, ar tas Chicagoje suvaidintas Rigoleto yra paskutinis mūsų operinių pastangų atsivertimas ar pradžia naujos veiklos?

Pasklidus pirmom žiniom apie pasiruošimus šiai operai, dau-

SAVANORIAI ŽADEIKIŲ

*Nepriklausomos Lietuvos Įgaliotam Ministeriui JAV, Povilui Žadeikiui buvo įteiktas toks savanorių pareiškimas:

„Garbingas Nepriklausomos Lietuvos Atstove: Lietuvos Kariuomenės Kūrėjai Savanoriai giliai įvertindami Tamstos darbus ir pastangas kovoje dėl Lietuvos laisvės, o taip pat Jūsų nuostabų pajėgumą aukštai išlaikyti Nepriklausomos Lietuvos vėliavą pačioje didžiausioje pasaulio sostinėje - jungiasi į tas džiaugsmo ir padėkos iškilmes, kurios vainikuoja Jūsų 70 metų amžių.

Savanoriai visada rėmė ir rėms Jūsų pastangas ir yra pasiruošę stoti Jums į talką, kada tik bus reikalinga.

L. K. K. S. Centro Valdyba
Gen: Reklaitis, pirm.
Pulk. J. Švedas, vice-pirm.
Kap. A. Avižienis, sekr.
M. Klikna, išdininkas
Dr. K. Sruoga, valdybos narys
kultūros ir inf. reikalams

D. KLINGA

primena, kad balandžio 15 yra paskutinė pajamų mokesčių arba income taksų pildymo diena. Kreiptis pas: D. Klingą, 337 Union Ave., Brooklyn, N. Y. - EV 4-1232.

J. MARKIEWICZ

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorius
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Conn.
Telefonas: LOcust 2-9229

gelis suabejojo ar rezultatai bus verti pastangų. Iš tolimo Montrealio raštu atsiliepė J. Kardelis, tiek daug operos klausimais rašęs Lietuvos Žiniuose. Girdi, Rigoleto neverta statyti, jei jau griebtis operos, tai bent lietuviškos! Keista, kad toks patyręs operos srityje žmogus nesuprato, kad Rigoleto operai kostiumus, dekoracijas, gaidas galima išsinuomoti už palyginti pigią kainą, tuo tarpu kuriai nors lietuviškai operai visa tai reikėtų įsigyti už brangią kainą. Ir tai - Rigoleto pastatymas kaštavo apie 7,000 dolerių, originalei lietuviškai operai reikėtų greičiausiai. Beje dar vienas sumetimasis už Rigoleto buvo tas, kad operą ryžosi statyti vyrų choras, o Rigoleto yra bene vienintelė specialiai vyrų chorui parašyta klasikinė opera.

Tačiau, aišku, Rigoleto pasisekimas jos rengėjus įpareigoja pagalvoti ir apie lietuviškos operos pastatymą. Jie tai daryti patys įsipareigojo skelbdami, kad dabartinis pastatymas tėra žingsnis lietuviškos operos pastatymo linkme. Būtų žinoma, labai gražu, jei sekantis pastatymas būtų V. K. Banaičio „Juratė ir Kastytis“.

...

Šiuo tarpu čikagiečiai lieka dėkingi vyrų chorui ir visiems jo talkininkams už malonias praleistas 3 valandas ir linki visom kitom didesnėm lietuviškom kolonijom susilaukti to paties malonumo - Rigoleto gastrolių.

Gen. Mikas Reklaitis išrinktas Lietuvos Kariuomenės Savanorių Kūrėjų Centro valdybos pirmininku. Generolas gavo daugiausia balsų per rinkimus (korespondencijos keliu), kuriuose dalyvavo visame pasaulyje išsiblaškę savanoriai. Daug savanorių pageidauja, kad jų organizacija daugiau dėtųsi į Lietuvos laisvinimo darbą ir pamėgintų silpninti dabar vyraujančią nesantaiką toje srityje. Reklaitis labai vertina pageidavimus ir būtų dėkingas už konkrečius siūlymus. Iš jų galima būtų prieiti ir prie konkrečių planų.

Petras Dudas, Illinois universiteto studentas-technikas, drauge su savo žmona Jecyte Dudiene (buvusio „Pienocentro“ direktoriaus dukte) nupirko Cicero ilgus metus veikusių valgyklą „Liberty“. Jaunosios tėvas buvo ir Lietuvos Valgio bendrovės pirmininku. Toji bendrovė turėjo Kaune daugybę savo užkandinių. Jaunieji verslininkai naudojami savo patyrusio tėvelio patarimais ir tiki si gražiai patarnauti valgančiams.

Dr. Juozas Motiejūnas, Biržų kilmės, buvęs Lietuvos Veterinarijos Akademijos rektorius, dirba South Bend, Ind. vienoje skerdykloje, kaip valdžios atstovas, mėsos sveikatingumo tikrintojas. Motiejūnas yra baigęs Panevežio realinę mokyklą ir gavęs daktaro laipsnį Berno universitete, Šveicarijoje. Jis šiuo laiku taip pat yra Lietuvos savanorių centro garbės teismo narys.

Dr. Jurgio Krikščūno mirties 10 metų sukaktuvės buvo pa-

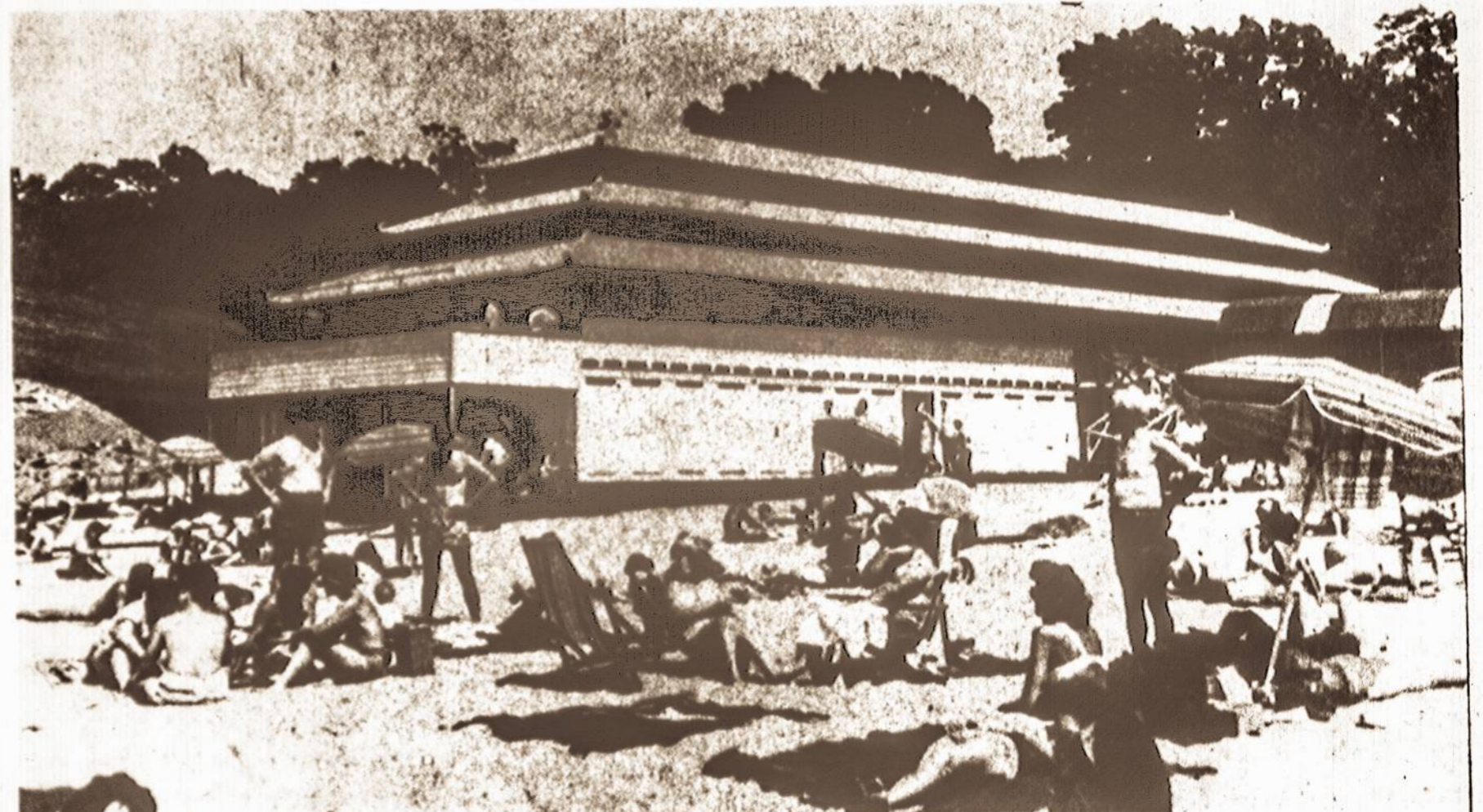
gerbtos Lietuvos Agronomų Sąjungos drauge su Lietuvos profesorų sąjunga, Chicagoje. Velionis Krikščūnas buvo didelio intelekto ir kūrybos žmogus. Visą gyvenimą dirbo Lietuvos žemės ūkio kėlimui ir tobulinimui. Buvo Žemės ūkio Tyrimo Įstaigos vadovu, du kartus žemės ūkio ministru, Lino bendrovės pirmininku. Parašė išsamių veikalų Lietuvos žemės ūkio reikalais.

Alfonsas Pareigis, Europoje buvęs medicinos kandidatas, pasidarė Cicero lietuvių tremtinių biznio pradžininkas. Tik ką atvykęs į Ameriką, jis turėjo maisto produktų krautuve. Jo sugebėjimai ir pastangos sudarė jam didelio masto klientūrą. Vėliau, pardavė tą krautuve vėl tremtiniui. Pastarasis vėl pardavė tremtiniui. Vėsiems sekėsi toje vietoje labai gerai. Pareigis pirkė namus ir įsteigė baltinių ir lietuviškų puošmenų krautuve. Pastaruoju laiku Pareigis vėl pirkė maisto produktų krautuve. Lietuviams patinka, kad Pareigio krautuve galima gauti įvairių lietuviškų kėpygų ir periodinės spaudos gausiai.

**Nepamirškite
atnaujinti
Vienybės
prenumeratą**

JAU LAIKAS GALVOTI APIE VASAROS ATOSTOGAS

Geresnės, gražesnės ir patogesnės vietos vasaros atostogoms ir piknikams, kaip GREEN PAVILLION prie puikaus Ronkonkoma ežero, niekur nerasite. Patalangos smėlio paplūdimis, didelis restoranas, ilgas baras, erdvi salė šokiams bei pramogoms, aikštė automobiliams, įvairios sporto bei žaidimo priemonės pirmos rūšies maistas ir neribotas gėrimų pasirinkimas. The Green Pavillion savininkai, Petras ir Francis Cibuliai, kviečia tautiečius ir jų organizacijas jau dabar užsisakyti datą bei laiką savo atostogoms, iškyloms bei piknikams.

THE GREEN PAVILLION
Lake Ronkonkoma, L. I.

(Tel. Ronkonkoma 9-8536 arba 9-8550)

Paulina Šimėnienė, Moterų Vienybės pirmininkė su plaktuku rankoje, kaip ir dera moterų organizacijos pirmininkei, savo pareigas eina netoli veidrodžio... Jau septyneri metai, kai Paulina Šimėnienė pirmininkauja šiai moterų organizacijai New Yorke. Moterų Vienybės tradiciniai pavasario šokiai įvyks gegužės 25 d. Grand Paradise salėse, Brooklyne.

Vienybės nuotrauka

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS SUNKUMAI

Amerikos Prezidentas ir Anglijos ministeris pirmininkas tarėsi kelias dienas Bermudoje. Susitarė ir pasirašė gražų pranešimą spaudai. Tatai įvyko be didelės reklamos ir be jaudinančių spaudos komentary. Truputis džiaugsmo, truputis abejonių. Ir tiek. Kodėl taip? Ir kas gi ištikrųjų ten įvyko?

Įvyko Amerikos ir Anglijos taikos sutarties pasirašymas, nors apie tai nė vienu žodžiu neužsiminta. Bet gi jos viena su kita nekariavo? Taip. Nekariavo. Bet kas gi buvo? Anglija puolė buvusią savo silpniausią koloniją – Egiptą. Ir pralaimėjo. Tiesa, pralaimėjo dėl Sovietų pagrasinimo atominė-

DR. KAZYS SRUOGA

mis bombomis. Bet gi Amerika tuo laiku atsistojo Sovietų pusėje. Ką gi tatai reiškia, kariškai samprotaujant?

Kas darėsi toliau? Edenas visą savo gyvenimą ruošėsi būti Anglijos ministru pirmininku. Pagaliau tapo. Bet pirmininkavo vos keletą mėnesių. Kas jį nuvertė? Negražu, gal ir neteisinga būtų sakyti, kad Amerika. Bet Edenas, pralaimėjęs karą prieš Egiptą, atsukubėjo netoli Amerikos krantų „pasigydyti“. Ne labai toli nuo tos vietos tuo laiku poilsiaavo ir Amerikos Prezidentas Eisenhoweris. Bet jiedu nepasimatė ir nesikalbėjo. Amerika pradėjo kalbėtis su Anglija tada, kai ten atsirado kitas ministeris pirmininkas.

Taigi, po šitokių dalykų, susitiko Amerikos Prezidentas ir Anglijos ministeris pirmininkas Bermudoje ir tuojau susitarė. Kodėl viskas taip švelniai užsibaigė? Tai, gal būt įdomiausias šių dienų tarptautinės politikos klausimas. Žinoma, čia priežasčių gali būti daugybė. Gera valia, taikos troškimas, bendras Sovietų pavojus ir t.t. Tai teisybė. Bet vis dėlto pati svarbiausioji priežastis, atrodo, nauja Anglijos padėtis pasaulio galybių tarpe. Ta padėtis susidarė ne staigiai, ne Bermudoje. Per daugelį dešimtmečių. Bermuda pasidarė tik „antspaudu“ – pačių anglų padėtu ir pripažintu.

Visai dar neseni tie laikai, kada Didžioji Britanija valdė

¼ viso pasaulio. Šiandien tik vos apie 1/20 dalį. Dar tik 1939 metais Anglijos kolonijos turėjo 563 milijonus gyventojų. Šiandien tik 80 milijonų. Ir numatoma, kad 1959 metais teturės tik 30 milijonų. Buvo laikai, kada Didžiosios Britanijos karo laivynas turėjo 195 ginkluotus karo laivus. Tai 1914 metais. Šiandien vos 48. Ir tik 20 iš jų yra vartojami. Šitie keli skaičiai rodo kaip toli nuriedėjo Anglija nuo buvusios pirmosios pasaulio galybės.

Didžiosios Britanijos vietą užima jos buvusi kolonija – išaugusi į Jungtines Amerikos Valstybes. Karo reikalams Anglija šiandien gali skirti 4,3 bilijoną dolerių. Gi JAV skiria 41 bilijoną dolerių. Nuo 1917 iki 1956 metų Amerika davė Anglijai, įvairiomis progomis ir įvairiomis formomis, iš viso 37,776,000,000 dolerių. Iš šitų skaičių galima truputį susivokti, kad Anglijai būtų sunku be Amerikos ūkiškai, o ypač kariškai.

Pirmą smūgį Didžiosios Britanijos galybei ir prestižui kirtu Jurgis Washingtonas, iškovodamas Anglijos kolonijoms nepriklausomybę. Antras smūgis – ir lemiantis – ištiko Angliją, pralaimint karą Egipte. Koks čia buvo Amerikos vaidmuo – žinome. Anglijos vyrvimas Viduriniuose Rytuose užbaigtas ir žymiai pakirptas Afrikoje. Anglai pyko, barėsi. Bet suprato, apsiprato ir atvyko į Bermudą. Prasidėjo nauja Amerikos era. Vardas: „Eisen-

DACTADOC

ALGIMANTAS ŠALČIUS

TAJADUOJ

Jungtinių Amerikos Valstybių pašto kovo 28 d. Postal Bulletin informuoja, kad daugelis vaistų, siunčiamų paprastu oro paštu į Latviją, Estiją ir Lietuvą yra grąžinami, kadangi čia nėra apmuitinami, kaip reikalauja sovietų paštas.

Pasiinformavus Washingtono patirta, kad vienam asmeniui sovietų valdomoje teritorijoje per metus galima pasiųsti ne daugiau kaip 2 svarus (gross) vaistų dovanai. Jei tokia dovana čia nėra apmuitinta ir siunčiama be licenzijos, privalo būti siunčiama air parcel post formoje. Gavėjas pats užsimoka mažą muitą, pristatydamas daktaro pažymėjimą, kad jis reikalingas tų vaistų.

Apmokėti čia vietoje sovietinį muitą galima tik "licenzijuotose agentūrose".

Įdomu, kad neseniai Maskvon skubiai buvo išvykęs tokios vienos "licenzijuotos" agentūros smarkiai praturtėjęs savininkas. Jo agentūroje, sakysim, siunčiant Lietuvon, paliegiams, 5 dol. vertės vaistų, "patarnavimo ir licenzijos" kaštai tėra tik \$9.50, neskaitant multo.

Šitaip dedasi XX amžiaus viduryje!

Tautą be laisvės visad kas nors sugebėdavo išnaudoti ir iščiulpti. Valančiaus laikais svetimtaučiai laikė smukles, dabar, siunčia paketus iš Amerikos.

Draugo korespondentas kviečia mulkinamus lietuvius protestuoti rašant, kad ir pačiam "Intouristui", 250 Park Ave, New York. Žurnalas į Laisvę aptaręs, kad tai žmonių ir humanitarinio darbo trukdymas, nes paketai yra dovana, ne prekyba, kviečia kreiptis į Amerikos vyriausybę.

Veiksniams užsiėmus "laisvinimusi", ar tik nereiktų visuomenei išsirinkti specialiai šiam reikalui komitetą. Išrinkus ar pasisamdžius specialistus, šis komitetas pasitartų su Washingtono įstaigomis ir politikais, arba kad ir su tuo pačiu Intouristu. Sumos išleistos per 3 metus agentūrų "patarnavimui", panaudotos šito plėšimo pagarsinimui JAV spaudoje, patraukiant kongresmenų dėmesį, seniai būtų apsimokėjusios.

Šiomet Nemunas nuo ledų išsilaisvino vasario 9 d. Vilniaus laikraštis informuoja: "vasario pabaigoje Kaune žydėjo snieguolės, pamišėm kėlė galvas žibutės, dulkėjo lazdynai. Jau čiulbėjo vieversiai, buvo parskridusios pempės, šivyliai ir varnėnai..."

Taip norėtusi, kad pavasaris pasiektų Lietuvą ne vien gamtoj.

Vartau iš Lietuvos gautas įspūdingas knygas: "Vilnius", "Vilniaus Universitetas", "Lietuvių Dainos", "Lietuvos Paukščiai", "Žemaitė" ir širdį tarytum nostalgija pagauna. Tik ką Vilniuje išleista Žemaitėi monografija prilygsta to pobūdžio veikalams JAV. Tarp kita ko, grįždama Lietuvon 1921 m. liepos 6 ji šitaip vaičaitiškai rašė:

Kur mane šaukia,
Kur mane laukia,
Kur širdį man traukia -
Tenai šalėlė daug meilesnė,
Juoda duona daug gardesnė.
Ten krūmai, pievos žaliuoja,
Raiboji gegutė kukuoja,
Upės, upeliai vingiuoja...

howerio Doktrina". Dabar klausimas: ar gerai kad taip pasidarė?

Gerai ar negerai, bet kitaip nebegalėjo būti. Didžiosios Britanijos ūkiškas ir kariškas sumenkėjimas nebeleido jai pasilikti pasaulio politikos viršūnėse. Anglijos prestižas, kaip buvusios ir vis dar tebe-

sančios didžiai kolonijinės tautos, liko be pasitikėjimo mažųjų, o ypač dėl savo laisvės ir nepriklausomybės kovojančių tautų. Dėl to pačios priežasties Anglija negali (ar nenori) parodyti Sovietams reikiamo kietumo pavergtųjų tautų atveju. Amerika tokių sunkumų neturi. Iš čia ir naujos viltys.

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)

41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
VIRginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRIangle 5-6116

Amerikos Lietuvių Bendruomenės New Jersey Apygardos valdyba ir rengimo komisija su artistais, dalyvavusiais koncerte, kovo 31 d., Kearny, N. J. Iš kairės į dešinę: J. Prapuolenis, sekr., Al. Mrozinskas, pianistas, Izabelė Dilienė, parengimo pirmininkė, inž. Vladas Dilis, valdybos pirm., solistė Lionė Jodytė-Mathews, solistas Arnoldas M. Vokietaitis, dr. St. Skripkus, išd.

PUIKIAI PAVYKĖS KONCERTAS

Kearny, N. J. - A. L. B. New Jersey apygardos valdyba kultūrinę veiklą vysto su jaunimu. Pirmiausia suorganizuotas apygardos jaunimo orkestras, kurį gražiai ugdo muz. Klemas Bagdonavičius. Po to lietuviškų jaunimo organizacijų suvažiavime sudaryta apygardos jaunimo taryba, kurion be apygardos valdybos kultūros reikalų nario valdybon įeina Laimutė Petrauskaitė, Ona Saveikytė ir Gailutė Vaičiūnaitė, gi tarybos nariai: Donatas Skučas, Donatas Varneckas, Ona Klimašauskaitė, Teresė Masionytė, Gilda Bartytė ir Aldona Kvietkauskaitė.

Apygardos valdyba pirmą rengimą kovo 31 d. pradėjo jau su mūsų kylančiais menin-

ninkais: Lionė Jodytė, Aleksu Mrozinsku ir Arnoldu Vokietaičiu. Koncerto tikslas buvo duoti tvirtą užnugarį jaunesiems menininkams. Ir tai pavyko.

Vokietaitis yra rimta meninė pajėga. Tai asmenybė, kurioje jungiasi dainininkas ir komikas. Prie jo gabumų ir balsinės medžiagos, balso išlyginimas ir visa kita ilgai netruks. Jodytės balsinė medžiaga be priekaištų.

Aleksas Mrozinskas geras ir norėtųsi girdėti jį skambinant pianu Čiurlionį.

Svarbiausi koncerto rengėjai ir daugiausia darbo įdėję apygardos pirmininkas inž. Vladas

Dilis ir jo žmona. Jiems nuširdžiai talkininkavo Jokūbas Stukas, Kearny apylinkė ir apygardos išdininkas dr. St. Skripkus ir kiti.

J. P.

Vienybės Skaitytojai

NEW BRITAIN

Prašomi atnaujinti savo prenumeratą pas mūsų atstovą

J. POŠKUS

351 Park Street
New Britain, Conn.

Tel. BA 3-1344

VIEŠA PADĖKA

Mano mylimas vyras Adomas Jočys, 66 m. amžiaus, mirė kovo 17 d. Dayton Beach, Floridoje. Buvo palaidotas kovo 22 veteranų kapu oše, Long Island. Liko brolis Pranas Jočys Maspethe.

Dėkoju laidotuvių direktoriui Albertui Baltrūnui, kunigams, Aleksūnui, Dabušui ir Pikturui, visiems laidotuvių dalyviams ir pareiškusiems man užuojautą.

Ona Jočienė

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

V. Gedgaudas, Managing Editor
V. Meskauskas, Associate Editor
Valeris Tysliava, Business Mgr.
Editorial & Business Office

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, New York
Tel. EVERgreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post
Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00
Advertising rates on application

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE *Kings County*
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Year Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiams pobūviams prielaimomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

Lietuviški maisto gaminiai.

Patriotinių organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. Mikalauską.

280 Union Ave Brooklyn, N.Y.

Telefonas: EVERgreen 4-9672

IGIJO PRAKTIKOS TEISES

Dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė neseniai išlaikė egzaminus Michigan ir Ohio valstybėse ir abeiose igijo praktikos teises.

Naujoji profesionalė studijas pradėjo 1940 metais Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, kur iki antrosios bolševikų okupacijos 1944 metais suspejo išklausyti aštuonis semestrus. Atsidūrusi tremtyje medicinos studijas tęsė Insbrucko Universitete, Austrijoje, kurias baigė 1947 metais, įgydama medicinos daktaro laipsnį. Jos profesoriaus rekomenduojant išimties keliu buvo priimta praktikai į to paties universiteto klinikas, kur dirbo pas garsiusius profesorius Breiterį, Prieselį, Horbstą ir ki-

Dr. K. Šimaitienė

tus. Daugiausia specializavosi vaikų ligose pas prof. Prieselį.

Atvykusi į JAV 1949 metais dirbo St. Francis ligoninėje, Greenpoint ir Kingston ligoninėse Brooklyne ir visoj eilėj privačių ligoninių, specializuodamasi vaikų ligose ir ruošdamasi gydytojų praktikos teisių egzaminams, kuriuos, kaip minėta, išlaikė dviejose valstybėse -- Michigan ir Ohio. Šiuometu daktarė dirba Doctors Hospital Brooklyne.

Naujai profesionali linkime geriausios sėkmės.

P. G.

Elmhurst Auto Collision Repairs

ZIGMAS ZALIAUSKAS
Savininkas

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas. Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd AVENUE
ELMHURST, N. Y.

Tel. IL 7-1400 ir OL 7-1437

All Languages Typewriter Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinėlės žemiausiomis kainomis:
Nuo \$30.00 ir tt.
Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
CHelsea 3-8084

Dovanų siuntiniai

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA IR SOVIETŲ RUSIJA

PARCEL DEPARTMENT

GLOBE TRAVEL SERVICE

Tinkamesniam klientų patarnavimui mes turime įstaigas:

CLEVELAND 3, OHIO NEW YORK 23, NEW YORK
1165 E. 71st St. UTah 1-0807 1991 Broadway, LYceum 5-0900
Kasdien: 10-7, šešt. 10-5 Kasdien 9-5 (sekm. uždaryta)

CHICAGO 32, ILLINOIS PHILADELPHIA 6, PA.
4102 Archer Ave. FREmont 716 Walnut St. LOcust 3-4955
6-6399/Kasdien: 9-7, šešt. 9-5 Kasdien: 9-5, Treč. 9-8

SO. BOSTON, MASSACHUSETTS
Ellis Bldg. Room 10, 409 W. Broadway
Andrew 8-8764, Kasdien: 9-7, šešt. 9-12

DETROIT 10, MICHIGAN
6446 Michigan Ave. TASHmore 5-7560
Kasdien: 9-6, Penkt. ir šešt. 9-9

Galite siųsti maisto produktus, rūbus, rūbams medžiagas, avalynę, vaistus ir kitus daiktus. Kiekvienas siuntinys apdraustas ir garantuotas pristatymas be atskiro atlyginimo. Kiekvienas siuntėjas gauna gavėjo pasirašytą pakvitavimą.

Siuntiniai išsiunčiami skubiai ir pristatomi greitai. Veikiama specialiu susitarimu su INTURIST (Maskva) ir siuntiniai siunčiami į visas Sov. Rusijos dalis. Muitai apmokami vietoje, taip kad gavėjas nieko neturi primokėti.

Parcel Department GLOBE TRAVEL SERVICE savo įstaigoje turi įvairių audeklų, maisto produktų ir kitų dalykų klientų patogumui. Siuntinius galite mūsų įstaigoms siųsti paštu, tuoj gausite sąskaitas ir jūsų siuntiniai bus sutvarkyti ir išsiųsti adresatui.

Siuntinius siųskite per įstaigą, kuri pasitinkėjimą igijo 25 metų geru patarnavimu. Prašykite informaciją ir katalogų.

SPORTO GYVENIMAS

REDAGUOJA KESTUTIS ČERKELIŪNAS

MONTREALIO KREPŠININKAI VIEŠĖJO NEW YORKE

Balandžio 6 d. New Yorke viešėjo Montrealio Tauro krepšinininkai ir šia reta proga matėme dvejus rungtynes.

Pradžioje New Yorko Lietuvių SK moterys nugalėjo St. John Parish Girls 31-16 (20-8). Palyginus su ankstesniu pasirodymu prieš tas pat priešininkes, Lietuvių SK, atrodo, smarkiai padirbėjo, apdailino savo žaidimą ir dabar pelnė beprecedentinę pergalę. Pirmose minutėse mūsų komanda neįėjo labai sklandžiai ir varžovės ketvirtį baigė savo naudai 8-7. Po to geltonai-žaliosios atkuto, pasiekė 13 tšk. iš eilės ir iniciatyvos iš savo rankų nebeišleido.

Lietuvių SK taškai: Gintautaitė (10), Arens (7), Grivins (7), Endriukaiytė (5), Kapočiūnaitė (2), Jocyte, Kreicaitė Žukauskienė.

Vyrų rungtynėse Brooklyno LAK įveikė Montrealio Taurą 69-42 (31-22). Pastebėtina, jog svečiai atvyko tik penkiese, tad teko verstis be pakaitų. Nežiūrint to, tauriečiai sukovojo ryžtingai ir laimėtojams ne kartą sudarė galvosūkių. Pradžioje LAK vedė 12-2, bet iki ketvirtio pabaigos Tauras atsiirė iki 16-12, o po to pora kartų atletų kapitalą buvo išdildinę iki vieno taško. Brooklyno LAK buvo fiziškai pajėgesni, bet įdomesnių metimų parodė svečiai, tarp kitko, geriau mėtė ir baudas. Pagaliau ir paskutinėje sekundėje taurietis Sinius iš pusės aikštės simpatingai paženkino baigminę pasekmę.

Taškai: Brooklyno LAK: Kidžius (24), Vyšnius (15), Bačianskas (10), Daukša (8), Cilcius (6), Keskonis (4), Šlepetys (2); Montrealio Tauras: Sinius (17), Otto (12), Piečaitis (7), Gražys (4), Vilimas (2).

Prieš rungtynes su žaidikais supažindino Brooklyno LAK sporto vadovas A. Bagdžiūnas, sveikinimo žodį tarė Rytų apygardos pirmininkas A. Vakselis, o krepšinininkų atstovė Endriukaiytė svečiams įteikė gėlių puokštę. Vėliau svečiai buvo pagerbti LAK patalpose.

KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Waterbury prarastos Rytų apygardos 1957 m. krepšinio pirmenybės vyrų gr. davė pergalę Brooklyno Lietuvių Atletų Klubui.

Brooklyno LAK įveikė Hartfordo Rytą 67-48. Iš pradžių jaunieji Rytų žaidikai vyravo ir atletams teko ne juokais padirbėti, kol kėlinį nusvėrė savo naudai 26-24. Iš LAK sėkmingiausiai mėtė Cilčius (15) ir Vyšnius (14), bet daugiausiai taškų sumedžiojo hartfordietis Švipas (17).

Antrosios rungtynėse LAK nugalėjo Waterburio Gintarą 77-63 (44-23). Gintariečiai buvo smarkiai sukrutę antram kėliny, bet pradinio LAK kapitalo taip ir nesugebėjo išdildyti. Iš LAK daugiausiai taškų pasiekė Kidžius (15), bet ir vėl pralaimėjusieji vyravo individualiais metikais - Švelnys surinko 18 ir Antanaitis 17 tšk.

Be to, Waterburio Gintaras supylė Hartfordo Rytą 64-36.

Jaunių gr. tebuvo vienerios rungtynės, kuriose Waterburio Gintaras priverstė pasiduoti Brooklyno LAK 34-28 (20-8). Gintarietis Antanaitis įkrovė pusę pergalės taškų - 17, o iš LAK Sirusas pelnė 12 tšk.

Tuo būdu į žaidynes Toronte vyks Brooklyno LAK ir Waterburio Gintaro vyrų bei jaunių penketukai. Moterų gr. New Yorke Lietuvių SK nerado priešininkų ir taip pat dalyvaus žaidynėse.

PERGALĖS FUTBOLE

DAFB augštosios lygos pirmenybėse Lietuvių SK vienuolikė nuraškė trejas pergalės: prieš Newarko SC 2-0 (įvarčių autoriai: Wells, Vitiuk), prieš Eintracht SC 1-2 (Remėza, Roberts) ir prieš Swiss FC 1-2 (Arens, Penalver). Prieš abu paskutinius priešininkus iki šiol dar niekad nėra buvę laimėta.

Po 17 rungtynių geltonai-žalieji turi 18 tšk. (laimėta 7, pralaimėta 6, lygiomis 4 r.) ir įvarčių santykį 33-36. Lentele, iš 10-ties komandų, mūsų komanda užima 5-tą vietą.

Pirmenybėse Lietuvių SK yra likę vienerios rungtynės, prieš Elizabeth SC (priešininkų aikštėje):

KETVIRTADIENI FUTBOLAS

Balandžio 11 d. DAFB rinktinė, besiruošdama rungtynėms su iš Vokietijos atvykstančiu Kaiserslautern FC vienetu, žaidžia su Lietuvių SK. Vieta Eintracht Oval, Astoria. Pradžia 8 val. vak.

QUICK QUIZ...

ON NATO!

1. What is NATO?
2. Who belongs to NATO?
3. What is NATO doing?
4. Has NATO been effective?
5. What does the future of NATO depend on?

ANSWERS

1. North Atlantic Treaty Organization, formed in 1949. 2. The U. S. and 14 other free nations on this continent and in Europe. 3. Helping to prevent World War III by guarding a 4,000-mile defense line against Communist aggression and promoting lasting political, economic and social ties between NATO nations. 4. Before NATO began, half of Europe fell under Communist rule. Since NATO, not one nation in the Atlantic area has been lost to the Reds. 5. On the understanding and support of you and all other citizens whose countries belong to NATO.

Write for free booklet: NATO Information, P.O. Box 177, New York 21, N. Y.

KRAMER'S PASTRIES

1643 Second Ave. (Tarp 85 ir 86 gatvės) New Yorke GERIAUSIŲ VOKISKŲ KEPSNIŲ NAMAS PYRAGAICIAI, TORTAI, MARCIPANAI IR KITI KEPSNIAI

Visada, o ypač artėjančioms Velykoms čia gaukite visokių skanėsių, visokioms progoms.

Atidaryta kasdien iki 10 val. vak., sekmadieniais 8-8.

Fire - Auto - Liability - Burglary - Glass Plate

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
MAin 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
VAlley Stream 5-0783

Life - Health - Acc. Household - Compensation

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS • RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)

Tel. EV 2-9586

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIŪSTI Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

Ši firma yra Maskvoje Intourist įgaliota čia vietoje imti miltą už siunčiamus daiktus į SSSR.

Kadangi visos agentūros uždarytos, tai patobulinimui patarNAVIMO ir paskubinimui siuntinių pristatymo į SSSR, o kartu klientų patogumui, atidarė skyrius:

11601 Jos. Campan Ave., Detroit 12, Mich. Tel. TO 8-0298

651 Albany Avenue, Hartford, Conn. Tel. CHapel 7-5164

121 S. Vermont St., Los Angeles, Calif. Tel. DUnkirk 5-6550

78 Second Avenue, New York, N. Y. Tel. ORchard 4-1540

Galima beveik viskas siųsti - nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat įvairūs vaistai, Streptomycin, Penicilin, Rimofon ir kt. Vaistai siunčiami oro paštu ir gavėjui pristatomi per 7 - 10 dienų.

NAUJIENA: DABAR GALIMA SIŪSTI 'ANTI-POLIO SERUM'

Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvas masinos. Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

Naujas adresas: 1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

Telefonai: INgersol 7-6465, 7-7272

Istaiga pirmame aukšte. Daug vietos automobiliams pasistatyti. Istaiga atidaryta kasdien, įskaitant sekmadienius nuo 9 iki 6 val. ir šeštadieniais nuo 9 iki 4 val.

Pirmos veiktimas pertvarkytas, kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro paštu - per 8 - 10 dienų.

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turįs 15 metų patyrimą ir apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.

Telefonas: LA 5-4292

LIETUVIŲ DĖMESIUI! NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMSI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMSI SU JAU APMOKETU MUTTU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČJAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensilvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO.

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

314 MARKET ST.
NEWARK, N. J.
Mitchell 2-2452

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

KRYŽIUOČIAI SKUBĖJO Į PRŪSUS

Skirgailos būriai juos pasivijo tik ties Kaunu

— Kunigaikšti, dabar jis yra tavo, bet aš nenoriu jo visai atiduoti tau. Tam užstatas — Laima Knystautaitė.

Abu žvilgterėjo vienas kitam į akis. Vytautas pamanė, bet nepasakė: „Na ir landus gi tu šnipas.“

— Cha-cha-cha! — nusikvatojo maršalka. — Kunigaikšti, aš jus nugalėjau tuo pačiu ginklu, kuriuo jūs norėjote parblokti mane! Cha-cha-cha... „Gudrūs jūs, lietuviai, todėl mes su jumis ir atsargūs“ — pamanė maršalka, bet taip pat nepasakė.

Prie palapinės durų vėl pradėjo triukšmauti žemaičiai ir nerimauti riteriai.

— Na, kunigaikšti, eisime pas juos ir nuraminsime, — tarė maršalka.

— Bajorai, nurimkite! — tarė visai ramiai, bet su didelio nepasitenkinimo žyme Vytautas. — Mes su gerbiamuoju ordino maršalka aptarėme šį nemalonių įvyki; jis bus nuodugniai ištirtas, ir kaltininkai bus tinkamai nubausti. Nei bajorienei, nei jos dukrai, nei kitiems pilaitės žmonėms daugiau nebegresia joks pavojus. Visu kitkuo aš jau pasirūpinusi pats. — Tai taręs, kunigaikštis kilstelėjo ranką ir, bajorų didikų lydymas, nuėjo į savo palapinę. Pro šalį nunešė neštuvuose sužeistą žemaitį; kraujo srovelė lydėjo jį nuo tvirtovės sienų iki palapinės. Nei Vytautas, nei kiti bajorai ir kariai į tai dėmesio neatkreipė.

Vienas žemaičių bajoras, pasilikęs maršalkos palapinėje, kunigaikščio žodžius išvertė riteriams į vokiečių kalbą, o vokiečiai persakė tai anglams ir prancūzams. Jei vokiečiai ir anglai jautėsi šiek tiek susikompromitavę, tai jau prancūzai šitoje avantiūroje buvo visai nekalti, bet ir jiems dabar daugiau rūpėjo namo, negu koks tardymas ar riterio garbės atstatymas.

Paskui Vytautas pasisaukė pas save į palapinę abu Knystauto sūnus ir juos nuramino.

Ordino maršalka tuojau nusiuntė į bajoro Knystauto pilaitę su tam tikrais nurodymais komturą Hermaną ir riterį Griežę. Be kita ko, įsakė jiems išstardyti kruviną įvyki Paraisčių kaime ir papildyti pilaitės įgulą savais žmonėmis, o bajorienę su dukteria ir reikalingais joms žmonėmis garbingai patiemis palydėti į Marienburgą.

Nors karo taryba buvo nutarusi nežymiai atsižvelgti nuo Vilniaus naktį, burgundų riteriai su savo atsargos kariuomene ir bavarais pasitraukė dar dieną. Jie pasinaudojo didele migla. Kad tai nepastebėtų pilių įgula, likusieji nepaprastu įniršimu daužė tvirtovės sienas, mėtė akmenimis, šaudė iš armotų, ir šimtai riterių, prisidengę metaliniais stogais, atakavo; tuo tarpu kiti nežymiai gadino taranus, ardė mašinas ir tik laukė tamsos, kad jos priedangoje galėtų išvežti iš miesto armotas, gurguoles ir sumestį Nerin sugadintus padargus. Tvirtovę puliti nesiliovė visą naktį. Rytą, kai pradėjo švisti, apgultieji staiga pamatė, kad ne tik sumažėjo apie pilį mašinų ir taranų, bet kad per naktį dingo visos armotos, išvažiavo gurguolės ir tik dėl akių saujelė puolikų bedaužo tvirtovės sienas.

Apsiaustieji suprato, kas atsitiko, bet, kai atidare tvirtovės vartus, puolikai, palikę kelis sugadintus taranus ir mašinas, greit susėdo ant savo arklių, kurie buvo paslėpti tarpukalnėje, ir dingo.

— Iš pilių išsipykė daugybė raitelių, pėsčių ir miestelenų, bet apie tvirtovę buvo tik primėtyta visokio laužo, padargų ir visa žemė išminkyta arklių kanopomis ir išvažinėta armotų ir gurguolių raitais.

Sugrįžęs iš tolimo kaimo kryžiuočių grobikų būrys pateko stačiai į savo priešų rankas.

Toli per naktį nužygiavo riterių kariuomenė. Skirgailos būriai pasivijo juos tik ties Kaunu. Bet sąjungininkai į mūšį nesileido, o tik gynėsi ir skubėjo į Prūsus.

XXIV

Buvo jau spalio mėnesio pabaiga. Lietaus laikotarpis praėjo, bet žiema nesiskubino. Dienos buvo giedros, saulėtos, bet vėsios ir trumpos. Vakaraus, kai nusėdavo saulė, greit sutemdavo, danguje pri-

dygdavo didelių ir mažų žvaigždžių, įsidedavo dideli ir maži sietynai, ir platus dvišakys Paukščių kelias nepasiekiamose Praamžiaus aukštybėse siekdavo iš šiaurės į pietus. Žemėje ta pačia linkme tęsdavosi išsišakojusi tamsi bekrastė Padubysio giria. Į rytą šalna padengdavo baltu aksomu bajoro Knystauto pilaitės trobų stogus, pasidabruodavo medžius, pievas; raiste plonučiu ledeliu aptraukdavo vandens duburėlius ir, kai patekėdavo saulutė, lašėdavo nuo šakų, rasodavos žolės ir tyliai tyliai skambėdavo tirpdamos ir duždamos ledo tėvutės. Saulužei pakilus, atbusdavo raistas ir giria; melsvu šydu prisidengdavo laukai. Dieną nematomos burtininkės, slapukės verpėjos, verpdavo kažkur giriose ar raistuose skystus plonučius siūlelius, leisdavo juos pavėjui ir be staklių, be nyčių, be gijų ausdavo ant žemės plonų ploniausias, virpančias nuo vėsos ir mirgančias nuo saulės laumių drobeles. Nyki ir kaip naktis ilgesio pilna buvo ir giria. Ir ošė ji, lyg verkė praūžusių vasaros dienų. Lapuočiai jau buvo nuogi, tik vieni ažuolai nenorėjo pasiduoti bendram likimui ir parudavusiais, sudžiūvusiais savo apdarais priešinosi žiemai, purtinosi ir šlamėjo nuo vėjo. Nuvainikuotos, bet nesiskundė savo likimu paraistėje sedulos: žiūrėdamos į po kojų pabertus savo pasakiškus rūbus, didžiavosi, kad, nors neilgai, jos buvo miško gražuolės. Džiaugėsi pagaliau sulaukusios ramybės drėbulės, ilsėjosi lengvučiai uosiai, berželiai. Iš tolo viliojo paukštį ir žmogų savo raudonų prisirpusių uogų kekėmis šermukšniai...

Kas gyvas, buvo susirūpinęs artėjančia žiema. Iš miškų atskrisdavo į pilaitės kieme augančius ažuolus kėkštai, gilelių vagiliai; prisilankydavo apsižiūrėti drūtagalviai margi geniai, atliuksėdavo voverės, kiaunės, ir, kai nusibosdavo paraistėje krykštauti, atlėkdavo ant pilaitės sienų pasikraipyti, mergom piršlių papranašauti ilgauodegės šarkos.

Jau kelias savaites šeiminkavo kryžiuočiai bajoro Knystauto pilaitėje. Atrodė, kad jie iš čia nė nemano kraustyti. Veltui anglų riteris Drankas pyko, edėsi su savo būrininku Hansu Zvibaku ir veržėsi į Vilnių, bet niekas jo nebeklausė. Ir tik negreit suprato riteris Drankas esąs kryžiuočių politikos auka, bet buvo jau vėlu: jis net negalėjo nieko dvikovon iššaukti ir savo garbę apginti, nes davėsi suvilioti, nors ir riteriui, bet savo būrininkui. Ir jis, kaip ir bajorienė Knystautienė su savo dukrele ir visais pilaitės žmonėmis, jautėsi kryžiuočių belaisvis esąs ir laukė progos išpirkti savo kaltę ir išvaduoti iš nelaisvės ir abi saracėnes, bet kilnias moteris.

Hansas Zvibakas perėmė iš riterio Dranko ir būrio vadovybę ir kietai laikė savo rankoje pilį, belaisvius ir įgulą. Jis diena dieneon laukė iš ordino maršalkos nuo Vilniaus žinių ir naujų nurodymų, kas daryti su bajoriene ir jos dukra. Siųsti jas į Prūsus, kaip jam buvo maršalkos įsakyta, su nedidele saujele žmonių dabar bijojo, nes kely gali užpulti žemaičiai ir atmušti; juo labiau, kad pabėgę Kūlgailis ir Šarka, galimas daiktas, yra jau sukėlę visus apylinkės kaimus. Palydėti jas su didesniu būriu — didelis pavojus pačiai pilaitėi, nes diena dieneon buvo laukiama užpuolimo. Be to, palydinti bajorienę su dukra, neatsilikti ir riteris Drankas, o jis kaip tik reikalingas ordino politikai — paskui pasiteisinti svetimšaliams riteriams dėl nekaltai išžudytų žmonių ir apgaulingai paimtos žemaičių bajoro nuosavos pilaitės.

Bajorienė Knystautienė nenusiminė ir nesijautė esanti belaisvė; ji reikalavo, kad pasišalintų iš pilaitės išbrovėliai arba gražintų laisvę jai ir jos žmonėms.

Vieną rytmetį bajorienė su dukra ir mergomis verpė savo menėje ir kalbėjos apie vyrus, išjojusius žygin, į Vilnių; pasakojosi savo sapnus, nujautimus. Laimutė sėdėjo prie išimto menės langelio, žiūrėjo į rudens saulės užlietą pilaitės kiemą ir svajojo. Svajojo godas mergautines, apie narsius bernelius, karan išjojusius. (Bus daugiau)

LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIJO VALANDA JAU 16 TUS ME-
TLIS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ.
LIETUVIŲ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-
RIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIE-
TUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

ŠEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IKI 5:00 VAL. P. P.

STOTIS **WEVD**
(1330 KIL, IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKUBAS J.

STUKAS
1261 WHITE ST. HILLSIDE N. J.
WAVERLY 6-3325

Wagner Theater

110 WYCKOFF AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(arti Dekalb Ave)
Nuo balandžio 12 iki 17
Wenn Die Aplenrosen Blühen
Maria Andergast - Theo Lingen
DEUTSCHE ROMANZE
BEGEGNUNG IM HAIN

Casino Theater - 86 St.

210 EAST 86th STREET - NEW YORK CITY
Nuo balandžio 12 iki 18
AVE MARIA
Zarah Leander - Hans Stuwe
DER MANN
VON DEM MAN SPRICHT

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: PO 5-4110

PARK FLORIST

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas
Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas

60-15 JAMAICA AVENUE
(Škeriai nuo Haven centro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virgiana 9-3112

REPUBLIC WINE

&
LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAIČIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais.
Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų kiaušinių.
Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokius ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein
Reikalų vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 7-1123

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. COR. 7th IR DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: Evergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: Evergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

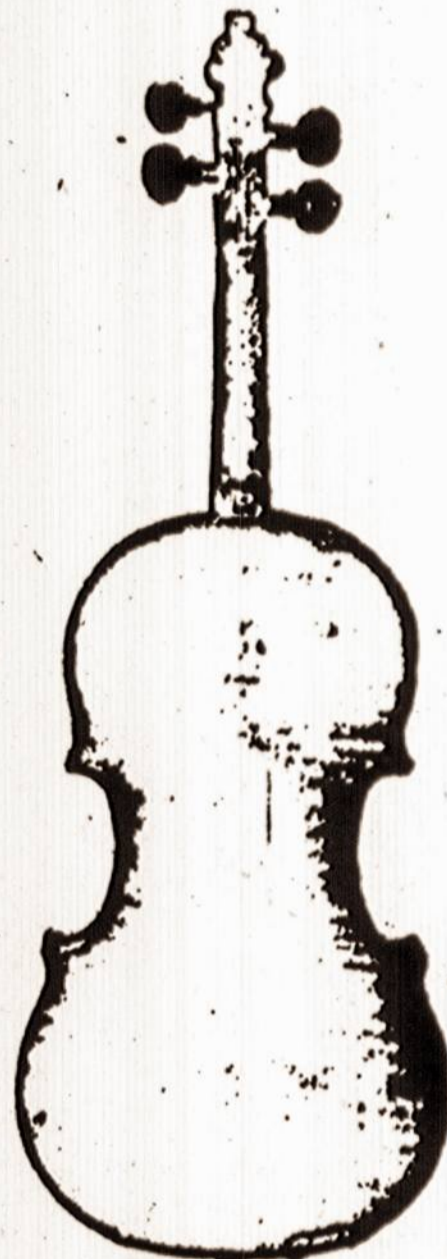
635 North Wood Avenue Linden, New Jersey
Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius (vairiems reikalams).

LIETUVIAI SMUKININKAI
susipažinkite su
Lietuvio gamybos smulkais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.
Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKŲ DIRBĖJAS
1262 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

A. Andriuskevičius

Laikrodininkas ir Juvelyras
DIDELIS PASIRINKIMAS
Brangenybių
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-2318

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE
CAFÉ
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Lietuviška Radijo Programa
AMSTERDAM, NEW YORK
WCBS 1490 klc.
Sekmadieniais 7 - 8 v. v.
J. OLŠAUSKAS
Programos Vedėjas
L. HARTVIGAS
Reikalų Ved. ir Pranešėjas

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau
kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Conn.
Telefonas: 9-1181

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvinas Buividai

Viėnas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakaraus muzika prie baro.

DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI
80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRamercy 7-9765

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užsigų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9533

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gerimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

PAJAMŲ MOKESČIŲ (Income Tax business and individual)
buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į

FRANK DIMAS - PUBLIC ACCOUNTANT -
INSURANCE BROKER - ISTAIGA

764 CYPRESS AVENUE, RIDGEWOOD 27, N. Y.
(Du bloka! nuo Myrtle Ave. stoties, važiuojant Čanarsie line)
Istaiga atdara kasdien nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v.
Šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 6 v. v.
EV 1-4774, MI 2-4076

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTAURANAS
SALĖ ŠEIMYBINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9737

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS

Sulankstyty automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas
naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Telefonas: Evergreen 8-9794

DEAUDIMO REIKALAMS, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOSIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į

JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER * CONSULTANT * NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.

GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas Virginia 7-4477

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

New Yorkas ir Apylinkė

Adv. S. Briedis patiekė valstybės teismui pareiškimą dėl brooklyniskės Sv. Jurgio Draugijos likvidavimo.

Juozas Mikuckis, poetas, mūsų bendradarbis iš Baltimorės, praeitą savaitgalį lankėsi pas draugus New Yorke.

P. Macijauskas su šeima neseniai persikėlė į naujus namus, kuriuos nusipirko Kearny, N. J. Petras ir Bronė Macijauskai yra Vienybės skaitytojai ir nuoširdūs jos bičiuliai.

Vyt. Maželis, mūsų bendradarbis, žinomas fotografas-portretistas, šią savaitę vyksta į Philadelphiją ir Baltimorę. Baltimoriečiai, turintieji reikalų į Maželį, prašomi skambinti: Saratoga 7-7963.

L. Bieliukienė atstovauja lietuvius Rytų ir Vidurio Europos Liberalų Unijoje, kurią sudaro 10 tautų atstovų. Keletą metų iš eilės Centro Vykdomojo Komiteto sekretoriumi buvo prof. S. Žymantas.

S. Kačinskienė, aktorius H. Kačinsko žmona, po sunkios operacijos sveiksta namie.

I. Povilaitis praneša, kad šį šeštadienį, balandžio 13 d., 5 val. p. p. Antikomunistinis Frontas piketuoją Laivės namuose, Richmond Hill, vykstantį komunistų parengimą.

Jurgiui Buožei, brooklyniečiui, žmona Marija balandžio 5 padovanojo ketvirtą dukterį.

Vytautas Klimas, žinomo New Jersey lietuvių veikėjo M. Klimo sūnus, prieš velykas skrenda su žmona į Bermudus salas savaitės atostogoms.

Alg. Zemaitaitis, mūsų bendradarbis, atvykęs su tėvais iš Waterbury, Conn., lankėsi Vienybės redakcijoje.

Vysk. V. Brizgys, Balfo valdybos vienbalsiu nutarimu, pakeltas Garbės Nariu. Kiek anksčiau į Garbės Narius buvo pakeltas kitas chicagietis, Antanas A. Olis.

A. Ružancovas praneša, kad Lietuvių Bibliografinė Tarnyba pakeitė adresą, būtent: Lithuanian Bibliographical Service, 203 Madison St., Westville, Ill.

P. Simėnienė išvyko į Syracuse, N. Y., kur jos duktė Rita Dorrance neseniai susilaukė antro sūnaus. Kita Šimėnų duktė, Zelta Block, gyvenanti Texas, turi dukterį ir sūnų.

VAIDINTOJŲ TRUPĖ RUOŠIASI VASARAI

Neseniai įvykusiame Brooklynso vaidintojų trupės sezono uždarymo susirinkime buvo diskutuota ateities darbais ir gastroles. Vasaros metu bus daromos iškylos bei diskutuojama teatriniais klausimais. Buvo išrinkta valdyba. Trupės vedėju ir režisierium pasiliko V. Žukauskas, jo pavaduotoju -- Z. Zubrys, administratorius -- L. Karmazinas, kasininkė -- L. Kašubaitė, informacijos reikalų vedėjas -- J. Lapurka.

"Pirmiausia reikia paragauti, ar alus yra alus", autoritetingai pareiškė Neolithuania Korp. "tradicinio alučio" šeimininkai, dr. E. Noakas su A. Seniku. Svečiai, Mackevičienė, Budrys ir Gerutis, atrodo, neabejoja, kad alus bus su puta.

- Vienybės nuotrauka

MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DRAUGIJA

Neseniai įvykęs Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos New Yorke metinis susirinkimas svarstė savo organizacijos tolimesnį veiklą ir jai priemones. Nutarta surasti daugiau rėmėjų. Taip pat stengtis apjungti kitas Amerikoje veikiančias tokias draugijas, įsteigiant jų centrą. Tokia mintis buvo iškelta prieš porą metų New Yorke. Organizacinio centro įsteigimas prisidėtų prie veiklos išplėtimo.

Draugijos pirmininkui Jonui Valaičiui išsikėlus į Chicago, buvo išrinkta nauja draugijos

valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkas R. Brakas, vice-pirmininkas A. Koncė, sekretorius V. Lišauskas, išdinininkas A. Kynastas ir narys-korespondentas M. Gelžinis. Valdyba jau turėjo kelis posėdžius. Nutarta artimu laiku suruošti New Yorke viešą pranešimą su diskusijomis.

KOMITETAS RUOŠIASI LOJALUMO PARADUI

Lojalumo parado organizacinį komitetą sudaro šių N. Y. jaunimo organizacijų atstovai: skautų Tauro tuntas, skaučių Neringos vietininkija, Liēt. Studentų S-ga, Stud. ateitininkų

draugovė, štud. skautų Korp! Vytis, Sporto klubas, Lietuvos vyčiai, Šviesos sambūris.

Komitetui vadovauti pakviestas Romas Kezys. Aukas įteikti galima aukščiau minėtų organizacijų pirmininkams. Visais parado reikalais prašome kreiptis į R. Kezį, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. AP 7-3244. Dienos metu EV 8-3800, ext. 8145.

SKAUTŲ VAKARAS

Gegužės 12 d. 5 val. p. p. Laivės salėje, Elizabeth, N. J., skautės ir skautai, globojant Tėvų Komitetui, rengia vakarą. Programoje iškilmingas vėliavų įteikimas, Motinos Dienos minėjimas ir pasilinksminimas.

PARDUODAMA:

Gražiausioje Highland Parko vietoje, arti susisiekimo, 4 butų gražus mūrinis namas, moderni šildymo, visai atskiras garažas, geros pajamos, kaina \$14,900. Mortgičius \$7,200. Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. ST 2-7524.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

MOTERŲ IŠVYKA PAS P. LAPIENĘ

Balandžio 14 d. Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas daro narių išvyką į Pr. Lapienės vasarvietę, Stony Brook, L. I.

P. NARVYDUI PAGERBTI

Balandžio 27 d., šeštadienį, 6 val. vak., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo patalpose, 280 Union Ave., Brooklyne, rengiamas Pranai Narvydai 70 metų sukakties minėjimas.

Liet. Mot. Atstovybės klubas bal. 28 d., per atvelykį, Baltic Freedom House ruošia tradicinį lietuvišką Velykų stalą su meniškai dažytais margučiais.

Šį sekmadienį, balandžio 14 d. 4 val. p. p. Lietuvių Pil. Klubu salėje įvyksta Antikomunistinio Fronto susirinkimas, kuriame kalbės Common Sense red. Conde McGinley, I. Povilaitis ir L. Mikulskytė.

Naujiena!!!

Pinigai persiunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuojame ir oficialiai - 100 rublių - \$10. Persiuntimas atsieina \$5. Perlaidos didžiausia suma 50 dol., bet galima užsakyti perlaidų kiek norima.

GRAMARCY SHIPPING CO., INC.

744 Broad Street
Newark, New Jersey

Licensed and Bonded by
N. J. State Banking Com.

BE CAREFUL

WITH EVERY FIRE!

Mūsų parapijos narei
LIDIJAI MORUZIENEI,

jos Mamytei, Emilijai Henrichienei-Rikevičiūtei,
mirus, reiškame giliausią užuojautą.

New Yorko Lietuvių
Protestantų Parapija

Motiejiaus nuotykių

